

DARBININKAS

LII NR. 53 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPIŪTIS - AUGUST 16, 1967 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Naujas žingsnis karui baigti ar opinijai apraminti?

Balandžiai sustiprino šauksmą, kad bombos 10 mylių nuo sienos provokuoja Kiniją ir Sovietus. Vanagai nėra tikri, kad LBJ siektų ko daugiau, kaip opinijos

NAUJI TAIKINIAI ir senos baimės

Kongrese ir spaudoje sujudimas dėl naujo žingsnio Vietnamo kare — prez. LBJ rugpiūčio 8 leido bombarduoti naujus taikinius. Rugpiūčio 11 jau buvo apmėtytas bombomis tilsas 10 mylių nuo Kinijos sienos. Kitom dienom taikiniais buvo parinkti geležinkeliai tokio pat atstumo. Lig šiol tebuvo leista lėktuvam priartėti per 30 mylių.

Aiškina, kad prezidentas leido, spaudžiamas karinės vadovybės ir Kongreso (mažumas vadovavo kongresm. Fordas rugpiūčio 8 kritikavo prezidento draudimus bombarduoti tikruosius taikinius).

Naujų taikinių bombardavimą rugpiūčio 14 pasmerkė daugumos vadovs sen. Mansfieldas, Fulbrightas, Percy. Buv. preziden-

tas Eisenhoweris tą patį dieną parėmė naujų taikinių bombardavimą ir pasisakė už pergalės siekimą. Motyvai prieš bombardavimą — sena baimė, kad lėktuvai gali įskristi į Kinijos teritoriją ir išprovokuoti Kinijos, o taip pat Sovietų Sąjungos įstojimą į karą. Eisenhoweris tą baimę atmetė.

BOMBOS pergalei ar opinijai?

Kiek laisvės davė prezidentas naujiems taikiniams, nežinia. Nežinia dėl to, ar prezidentas apsisprendė karą laimėti ar tik nori taisyti opiniją, kuri paskutiniu metu prezidentui nepalanki. Tik 39 proc. pritaria prezidento politikai. Tai reiškia, kad pagal Gallupą nuo Glassboro konferencijos pasitikejimas prezidentu krito 13 procentų. Niekados taip žemai nebuvo kritęs. Nepasitikėjimo priežastis — riaušės, nusivylimas karo

eiga Vietname, nauji numatomi mokesčiai.

Padėties nepataisys, jei LBJ praplėtė taikinių sąrašą tik opinijai taisyti.

TARP AMERIKOS IR VOKIETIJOS

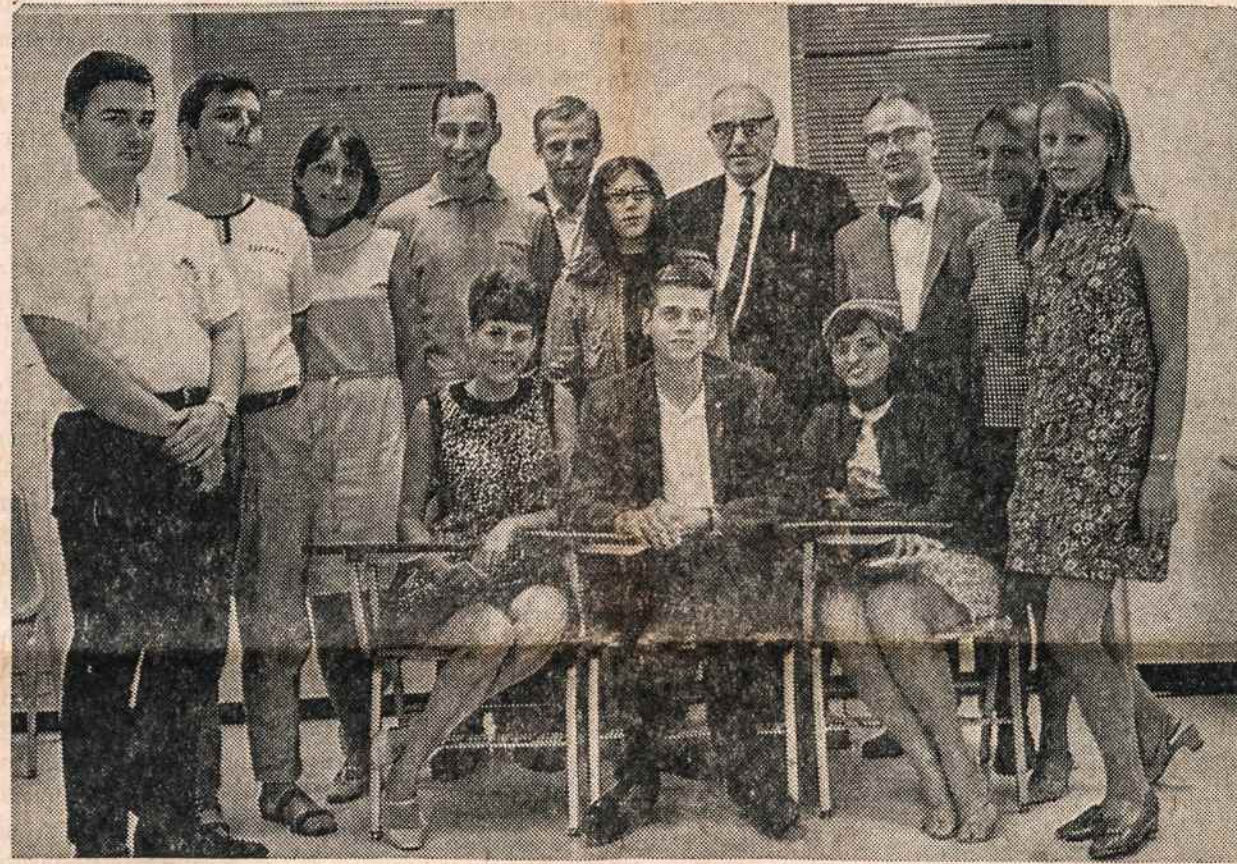
Vokietijos kancleris Kiesingeris nuo rugpiūčio 13 viena savaitę vieši Amerikoje. Pasiūlymams šiuo prezidentu ir vyriausybe turi išaiškinti Vokietijos

apsaugos reikalus: Vokietija biudžetui subalansuoti numato siaurinti apsaugos biudžetą 10 proc. Tai silpnintų Europos apsaugą, ir dėl to nepriimtina Amerikai. Jei Vokietija nekeis nusistatymo, grasinama Amerikos atsakymu nuo įsipareigojimų Europai (Dabar Amerikos kariuomenės yra Europoje 210, 000, metų pradžioje būsią atitraukta 30.000). Kiti reikalai: Vokietijos prisidėjimas prie nu-

matomos sutarties dėl atomų, Vokietijos dalyvavimas LBJ "tiltų statyboje".

SUTARTIS DĖL ATOMŲ

Sovietai pranešė, kad esą pasiryžę priimti sutartį dėl susilaikymo nuo atominių ginklų davimo jų neturinčiom valstybėms. Derybos Zenevoje eina šiuo metu dėl inspekcijos — Sovietai nori teisės inspektuoti Vokietiją, Belgiją, Italiją, Olandiją, Liuksemburgą, ar tos valstybės negamina atominės jėgos. Suprantama, tokia inspekcija nepriimtina anom valstybėms.

Fordhomo universitete liuanistikos vasaros semestro klausytojai su dėstytojais — prof. A. Vasius ir St. Barzduku. Plačiau 4 psl.

Maskva mokosi iš Amerikos šypsotis

Pravda pasisakė karčiai dėl agitacijos už šypsnius viešojoje tarnyboje. Girdi, nepatarnavimas su šypsniu esąs blogesnis negu visai nepatarnavimas. Laikraštis aiškina: "Dingo skalbykloje žmogaus marškiniai. Po kelių savaitių ieškojimo jam sako su šypsniu: — Taip, taip, dingo, bet taip jau nutinka. Nutinka profesoriam, generolam. Tamsta ne pirmasis ir ne paskutinis. —

jaudintas, bet tarnautojas šaltas ir mandagus. Klientui buvo atsakyta su perdėtu ramumu. Jam buvo duota suprasti, kad jis įsigrįso".

Šios rūšies tarnautojai — sako laikraštis — Maskvoje yra gausūs. Jie abejingi savo darbui. Esą jei priklausytų nuo jų, jie ateitų į darbą tik du kartus per mėnesį — kai mokama alga.

"Tai yra ne kas kita — vertino laikraštis — kaip pasityčiojantis mandagumas. Skalbyklos tarnautojo šypsny duoda pasitenkinimo tik tada, kai jis susietas su patarnavimu".

Laikraštis kalba ir apie tuos, kurie nesišypso. Esą batų taisymo dirbtuvė atsakė batus pataisyti. "Klientas buvo su-

ŽYDAI SKELBIA "PRANAŠAVIMUS"

Jewish Press liepos 14 skelbė, kad esą "kurpius" Reb Moshe Yakov Ribikov, prieš mirdamas, palikęs du vokus. Vienas turėjo būti atidarytas 1967 gegužės 27. Jame skelbė, kad ateina karas tarp Izraelio ir arabų, kad Izraelis laimės po trijų dienų, ir po jų ateis me-

sijas. Kitas vokas tegalėjo būti atidarytas 1967 birželio 14. Jame rado parašyta, jog ateis antras karas apie liepos galą arba apie rugsėjo galą, dvi dienas prieš žydų naujuosius metus. Tas karas truksias keturias minutes ar keturias valandas ar dvi dienas (J.P. redakcija pridėda pastabą, kad neaišku, ką tai reiškia). Tai būsiąs paskutinis karas prieš mesiją atėjimą ir tas karas reikš karą prieš Gogą ir Magogą (Dievo priešus). Tada įvyks atpirkimas ir mesijas ateis.

KONGE ANARCHIJA?

Vadinama samdinių kariuomenė užėmė Bukavu miestą ir paskelbė prez. Mobutu ultimatumą — pasitraukti iš prezidento pareigų iki rugpiūčio 20 ir tas pareigas perduoti Tshombei (kuris tebėra Alžire nutartas išduoti Kongo vyriausybei).

Kongo sostinėje rugpiūčio 14 minia maištavo prieš Belgijos, Prancūzijos, Anglijos atstovybes ir apskritai baltuosius. Baltieji mėgina bėgti, bet aerodromas uždarytas. Anarchijos pavojus gresia. Vertinama, kad Mobutu vyriausybei yra kritiškos dienos.

— Vokietijoje liepos 30 mirė Alfred Krupp, plieno magnatas. Po karo amerikiečių teismas jį buvo nuteisęs kaip karo nusikaltėlį 12 metų. Po 3 metų buvo paleistas.

— Sovietai atšaukė neribotam laikui "Didžiojo teatro" 200 artistų gastroles Amerikoje. Nutraukė taip pat leidimą Anglijos N.B.C. gaminti Sovietuose dokumentinį filmą apie Sovietų kalėjimus. Priežastis — būti sutartas valstybinis biudžetas 4 metams į priekį, Kiesingeris

PINIGAI, SAUGUMAS, RIVALIZACIJA

Vakarų Vokietijos "stipriųjų" kabinetas susipainiojo skaitlinėse. Pradėdamas tris dienas nusitęsusi ministrų kabineto posėdį, kuriame turėjo būti sutartas valstybinis biudžetas 4 metams į priekį, Kiesingeris

V. Vokietijos kancleris Kiesingeris šią savaitę tariasi su JAV prezidentu Johnsonu

— Kongreso komisijoje sukurta papildyti socialinio draudimo reikalavimus 3.2 bil. — 1.2 bil. mažiau, nei vyriausybė siūlė. Priimta suma įgalins pensijas didinti 12.5 proc.

— Texas mokytojas W. Wallace, 37 metų, rugpiūčio 4 baigė savo kelionę per Atlantą buriniu 22 pėdų ilgio laivu. Kelionė truko 42 dienas.

geris paleido šūkį, kad, kas nevertina milijono, tas nevertas milijardo. Ministeriai tad nusistatė kovoti už kiekvieną savo išduoti pareikalautą milijoną, kai tuo tarpu finansinė bendroji būklė reikalavo negailestingų operacijų.

Karikatūristų mielai su trumpom odinėm kelnėm vaizduojamas finansų ministeris Franz Josef Strauss, net rankoves atsisaitęs, aiškino savo kolegoms, kad kiekvienas turi atsakyti dalies savo ateities planų. Tik mokslinių tyrinėjimų ministerijai nutarta finansų ne tik nemažinti, o juos net pakelti. Visi niurzgėdami braukė savo smaktas, bet norimų davinijų nebuvo atsiekta. Reikėjo kilselti mokesčius ir užtraukti paskolas.

Bene stipriausiai buvo paliesta krašto apsaugos ministerija, vadovaujama Gerharo Schroederio, kurio santykiai su Straussu niekuomet nebuvo labai draugiški. Čia ir iškilė painiava. Schroederis, dar nesenas vyras, bet ilgiausiai esąs tarnyboje ministeris, turėjęs ir tebeturįs ambicijų tapti kancleriu, sugalvojo savo biudžetą ginti užsienio pagalba. Juk ne be reikalo, bene, šešerius metus prieš Adenauerio ir Erhardo, išbuvo užsienių reikalų ministeriu. Paskelbė įtikinantį šūkį: mažiau pinigų — mažiau saugumo! Reikės mažinti kariuomenę ir tai visa 60,000 vyrų!

GINA DEMOKRATIJA AR KĄ KITA?

Gal gynėjai savo žodžiais ir tiki. Bet kitiems stiprėja pagrindas jais nebetikėti

New Yorko senatoriai Javits ir R. Kennedy ėmėsi iniciatyvos triukšmui dėl Vietnamo rinkimų rugsėjo 3. Jiem talkino eilė kitų senatorių — demokratų ir respublikonų. Pritarė N. Y. Times. Jie visi piktinosi, kad P. Vietnamo karinė vyriausybė rinkimus verčia "apgaulė", "farsu", pasityčiojimu iš demokratijos. Reikalavo, kad Amerikos vyriausybė reaguotų.

Girdėdamas tuos demokratijos gynyboje žodžius, mėgini prisiminti, ar demokratijos gynėjai kėlė balsą tada, kai valstybės departamento aukštieji pareigūnai (Harrimanas ir Hillsmanas) siuntė telegramą į Saigoną, pritardami P. Vietnamo kariniam perversmui prieš prezidentą Diemą, išrinktą demokratiniu būdu?

Washingtonas tada su simpatija ir pritarimu žiūrėjo į smurtą prieš demokratiją. Tai buvo prezidento Kennedy laikais, kada jis buvo apsisąstęs žmonių iš "Americans for Democratic Action".

Senatorių, kurie dabar stojo kalbėti už demokratiją P. Vietname, nerandi ir tarp tų, kurie Pavergtų Tautų Savaitės proga kalbėjo už laisvės ir demokratijos atstatymą komunistų pavergtuose kraštuose.

New Yorko senatorius Celler, pats taip pat liberalas, pataikė savo kolegų kalbas apie demokratiją demaskuoti. Tai buvusi tik proga veikti vyriausybei, kad ji atsakytų nuo įsipareigojimų Vietname.

Ir apsaugos sekretorius McNamara buvo užsimojęs ginti demokratijos principą. Kai balandžio 20 Graikijos kariuomenė surengė perversmą, apsaugos sekretorius McNamara grąsinu nutraukias Graikijai karinės paramos sumas — kam ji išvedė kraštą iš demokratinės tvarkos, pradėjo suiminėjimus, įvedė cenzūrą.

Ši demokratijos gynyba grindžiama, imi galvoti apie Graikijos kaimyną Jugoslaviją. Ji valdoma komunistų; komunistinis režimas teisia ir kiša į kalėjimus savo rašytojus, išdrįsusius pareikšti mintį ne tokią, kaip Tito režimui patinka. Neteko betgi pastebėti, kad McNamara būtų grąsinęs nutraukti pinigus Jugoslavijai dėl jos antidemokratinio veiksmų.

Prisiminti taip pat komentarus tuojau po Graikijos perversmo: esą jei ne kariuomenės perversmas, niekais būtų buvusi paversta prezidento Trumano parama Graikijai 1947 ginančios nuo Maskvos siuntimų pro Jugoslaviją komunistų; tada Maskva norėjo paimti Graikiją agresija iš šalies; dabar tikėjosi po pasiekti iš vidaus — parlamentiniu keliu tariamai sudaryti "liaudies vyriausybę" ir atidaryti Maskvai vartus pro Graikiją į Viduržemio jūrą. Kariuomenės perversmas Maskvos planui užbėgo už akių.

Tai Maskvai nepatiko, ir ji kaltino CIA. Nepatiko ir McNamarai, kuriam rūpi nepykinti Maskvos, ne tik Vietname, bet ir Europoje. Stebėtojas turi pagrindą manyti, kad žodžiais skelbiamas rūpestis demokratijos likimu tereiškia norą įsisteikti Maskvai ir nusukti nuo Amerikos Maskvos nepalankumą.

Pažymėtina, kad Amerikos liberalai ekstremistai McNamarą išskiria iš tų, kuriuos jie su žeme maišo. Puola LBJ, dar labiau puola valstybės sekret. Rusk, o McNamarą pristato kaip jų "auką", — jie varžo jo iniciatyvą.

Skaitlytojui stiprėja nepasitikėjimas žodžiais, kuriuos tariama net ir žymūs valstybės vyrai. Jų žodžiai reiškia ne tai, ką jie galvoja. Stiprėja įsitikinimas, kad jų žodžių tikrai prasmėi suprasti reikia sugretinti juos su jų kitais žodžiais bei veiksmais.

prezidentas savo nepasitenkinimą išreiškė tuo metu jį aplankiusiam populiariausiu iliustruoto žurnalo "Stern-Zvaigždė" redaktoriui. Ir buvęs kancleris Erhardas, grįžęs iš kelionės po JAV, reiškė nuomonę vokiečių spaudoje, kad Vokietijos vyriausybei nebus lengva atgauti turėtąjį pasitikėjimą Washingtono. Išsigandęs Kiesingeris, išsigandęs ir pats Schroederis. Straussas pradėjo aiškinti, kad krašto apsaugos ministerija be reikalo skundžiasi, nes jai biudžetas ne tik nesumažintas, bet net padidintas, tiesa, ne tiek, kiek norėjęs atsakingasis ministras. Imta linksniuoti milijardai, kurie įmokėti JAV-bėm ir Anglijai, bet už kuriuos dar nesutarta ką pirkti. Schroederio ir Strausso skaitlinės susimaišė.

Po kelių dienų sąmyšio, Kiesingeriui vadovaujant, buvo susitarta dėl bendrų skaičių, kurie naudotini viešumoje. O jie iš tikro didesni, negu ankstesniųjų metų gnybos biudžetas. Schroederis pasiūlė savo atsištatydinimą, bet, atrodo, tai Kiesingeriui nepakeliui, nes sukiltų protestantiškasis Siaurės Vokietijos krikščionių demokratų sparnas. Tad susitiko abudu, Kiesingeris su Schroederiu, iškilmingame parade, kuris savo laiku buvo planuotas pramauty, bet atsakytą McNamaros apsilankymo proga, apžiūrėjo ginklus bei kareivius ir sutarė gyventi geru.

Iki rudens bus paruošta nauja gnybos koncepcija, geriau suderinta su bendromis gero (nukelta į 2 psl.)

NEGRAI IR DARBAI — kodėl darbų neima?

New Yorko riaušiniškai reikalavo duoti jiems darbo. Aiškėja, kad 25,000 darbo vietų yra, bet jų nenori imti nei negrai nei portorikiečiai. Darbo departamento žiniom, iš 10 darbo prašo 6. Aiškėja ir kodėl. Atlyginimai darbe prasideda nuo 52.50 dol. savaitei. Zemi atlyginimai. Tuo tarpu keturių asmenų šeima paramos iš miesto gauna savaitei 65.85 dol. Taigi darbo pajamos mažesnės nei šalpos.

Antra, yra sunkių darbų. Pvz. skalbyklose ir valyklose yra 1,000 vietų. Pasiūlyk negrų dirbti prie karšto, garuojančio skalbimo, prasinimo, tai jis atsako: "Jei tik toks darbas yra juodajam žmogui, tai jo visai nenoriu".

Siuvamuųjų mašinių operatorių ir taksiforių reikia taip pat po 2,500 žmonių. Šių darbų negrai ir portorikiečiai taip pat vengia, nors šoferis uždirba iki 120 dol. savaitei. Bet čia reikia kvalifikuoto žmogaus. Per kelias dienas jo neparuoši. Kvalifikacijom, kaip sako

darbų vadovai, reikia apie poros metų praktikos.

KAIP AUGA NEGRAI AMERIKOJE?

New Yorko metropolijoje 1960 negrų buvo 12.2 mil., 1965 m. 14.8 mil. — skaičius padidėjo 21 proc. Baltųjų skaičius per tą laiką padidėjo 9 proc.

Visoje Amerikoje 1966 liepos 1 negrų buvo 21.6 mil., — apie 11 proc. visų Amerikos gyventojų. 1960 metais jų buvo 10.5 proc.

Visų negrų 60 proc. 1960 gyveno pietuose, o 1965 ten buvo 53.6 proc. Iš pietų jie veržiasi į rytų šiaurės pramoninius kraštus.

Negrai politikai kalba, kad 1972 rinkimuose jie pravesią savo atstovų į Kongresą 40 — pagal 11 proc. gyventojų.

— Amerikos bedarbių skaičius birželio mėn. pakilo iki 4 proc. — didžiausias per 18 mėnesių.

Ar buvo už ką duoti Žiugždai Lenina?

Sovietinė spauda rašė, kad Lietuvoje gyvenančiam J. Žiugždai, dabar pensininkui Kremliaus suteikė Lenino ordiną.

Jei suteikė, matyt, įžiūrėjo J. Žiugždos darbuose didelės naudos Kremliaus... J. Žiugžda nepriklausomoje Lietuvoje buvo lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas. Leninas suteiktas jam ne už mokytojo darbą. Mokytojas J. Žiugžda sovietiniame režime degradavo į siuvėją. Už siuvėjo darbą jam ir suteiktas Leninas. Persiuo Lietuvos istoriją pagal Kremliaus madą. Kaip jis siuvo, matyt iš jo knygelės, išleistos 1964, vardu "Lietuvių ir rusų tautų santykiai istorinio vystymosi eigoje".

Ar tai istorija?

Knygelę pradėti skaityti kaip istoriją, baigi kaip pasaką, ilgą pasaką, nors autorius ir nori įtikinti, kad tai "istorinio vystymosi eiga".

Kaip pasakoje autoriui yra tik dvejopi veikėjai: "blogi" ir "geri". "Blogiem" skelbia panieką ir neapykantą. "Gerus" garbina, lankstydamasis kuo žemiausiai. "Blogi" yra "popiežiški kryžiuočiai", "blogi" visi dvasininkai, ar jie būtų Lietuvoje ar kitur, "blogi" yra amerikiečiai, anglai, antantė; "blogi" tie lietuviai, kurie norėjo ryšio su vakarų kultūra ir kovojo dėl "Lietuvos išlaisvinimo iš Rusijos — carinės ir komunistinės; "blogi" ir "buržuaziniai istorikai", nes jie rašė istoriją ne taip, kaip Maskva nori. "Geri", savaime aišku, rusai; jie lietuvių tautos geradari ir globėjai. O caras? Caras — "blogas", išnaudotojas, kraugerys, prispaudėjas, bet ir jis "geras" tada, kai jis Lietuvą pavergė ir pavertė Rusijos dalim. "Geri" ir tie lietuviai, kurie Lietuvą išduoda Rusijai. "Gerų geriausi" tai jau rusai bolševikai, kurie Lietuvą užgrobė, užbėgdami už akių vokiečiam.

Kai istorija neįtelpa į pasaką...

Dokumentuose užrašyta faktų, kurie rodo rusus labai nedraugiškus Lietuvai — kaip rusai užgrobė Vilnių, Kauną, plėšė, degino; kaip Sibiran vežė gyventojus iš Lietuvos. Ties tokiais faktais atsidiures, J. Žiugžda žino, ką daryti — griebtis tylos metodo. Tylėsi, tai niekas tų faktų ir neprisimins. Pvz.: kai rašo apie 1863 metų sukilimą, tai nutyli to sukilimo Lietuvoje vyriausiąją veikėją — kun. Antaną Mackevičių. Kaip gi jį minėsi, nes jis kunigas; o kunigas negali būti kovojančios liaudies vadas; kunigas turi būti tik slopintojas, atžagareivis, tamsūnas...

Yra faktų, kurių negali nutylėti, nes jie dar daugeliui atmenami, pvz. spaudos uždraudimas. Tokiu atveju Žiugžda griebiasi kito metodo: sako, kad spaudą uždraudė ne Rusija, bet caras — tas kraugerys, laisvos minties slopintojas, kuris persekiojo ir rusų liaudį ir prieš kurį rusų liaudis kovojo, rodydama lietuviams užuojautos ir pagalbą.

Kas sugadino pasaką?

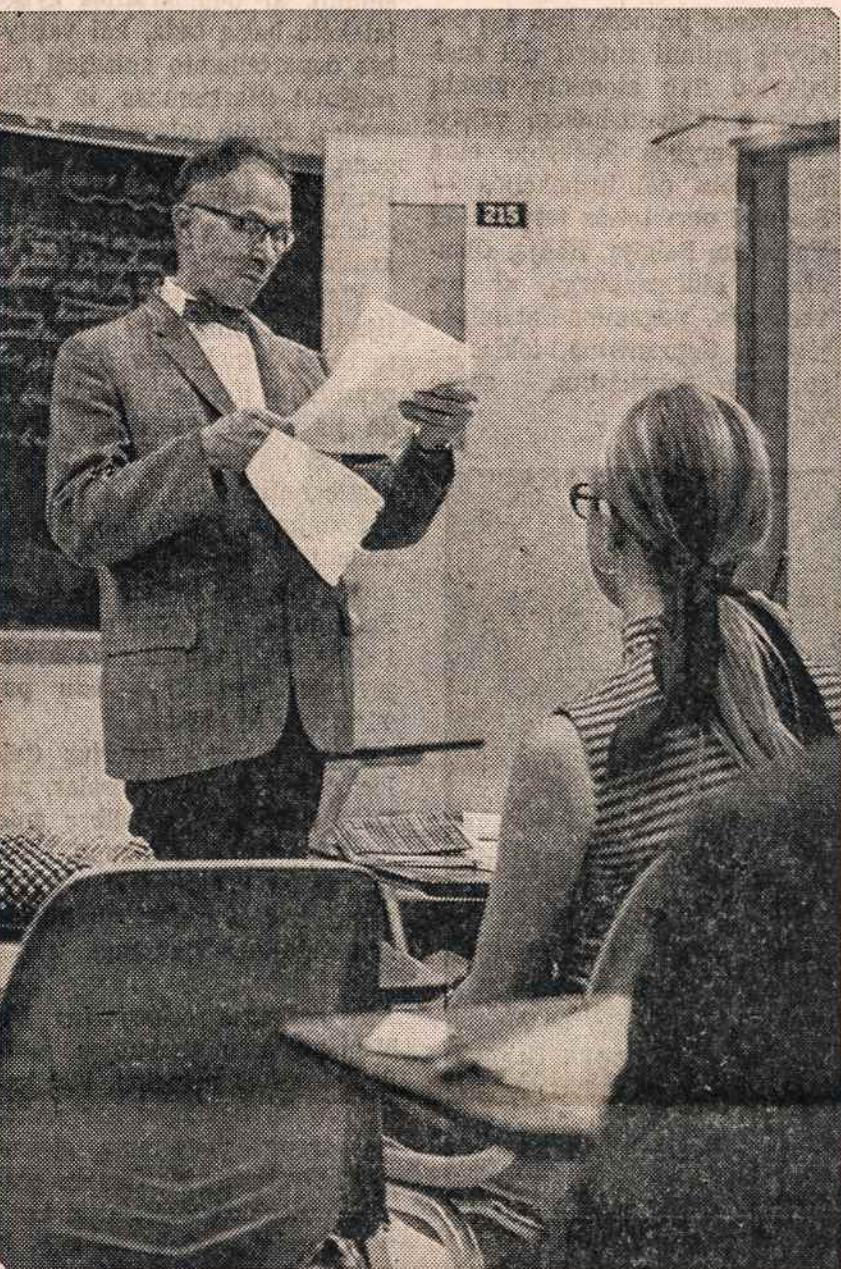
Pats pasakotojas kartais ima ir prasitaria — sumini faktus, kurie niekais verčia pasakotojo išvadas: "blogieji" pasirodo geresni už geruosius, o "geriausiai" blogesni už "blogiausius".

1. Po 1794 Lietuvos Lenkijos sukilimo apie "blogąją" Prūsiją J. Žiugždos sekama: "Junkeriinei Prūsijai pavyko įgyvendinti didelę dalį savo grobiškų užsimojimų; per tris Žečpospolitės padalijimus Prūsija užgrobė žymią dalį lenkų žemių ir Lietuvos Užnemunę. Austrija užgrobė likusias lenkų žemes ir dalį vakarų Ukrainos žemių" (23 p.). O kalbant

apie "gerąją" Rusiją netinka žodis "užgrobė", tad rašo: "Baltarusija ir didžioji dalis Ukrainos teritorijos galutinai susijungė su Rusija" (22 p.).

"Lietuvos Užnemunėje... buvo vykdoma intensyvi kolonizacijos ir sisteminio vokiečių politika, susijusi su sustiprintu feodaliniu — baudžiaviniu engimu" (25 p.). Bet po Napoleono karų 1815 Užnemunė buvo prijungta prie Rusijos. Tada autorius sako: "Tai turėjo progresyvią, gyvybingą reikšmę tolimesniai šios Lietuvos dalies vystymuisi" (27 p.).

Taigi: Prūsija baudžiaviškai

Stasys Barzdukas dėsto lituanistiką Fordhamo universitete
Nuotr. R. Kisiellaus

engė, Rusija progresyviai valdė... Tokia autorius išvada. Gal ir pats nepastebėjo, prasi-tardamas, jog prūsine tvarka baudžiavą panaikino jau 1807-11, o "progresyvi" rusiška tvarka baudžiavą laikė iki 1861. Gal autorius akyse baudžiava yra progresyvi tvarka, nes ir bolševikai, kurie save laiko progresyviausiais reformatoriais, sugrąžino baudžiavą.

2. Apie 1863 sukilimą autorius sako, kad jis buvo prieš dvarininkus, už ryšius su Rusija. Bet 39 p. ėmė ir priminė Lenkijos Centrinio komiteto dokumentuose įrašytą sukilėlių

reikalavimą — "atstatyti Lenkiją 1772 m. sienomis". Taigi sukilimas buvo už laisvę, už atsisiskyrimą nuo Maskvos. Tai jau "nedovanotina" Žiugždos klaida, kad to nenutylėjo.

3. Už spaudos draudimą Žiugžda kaltę verčia carui, kuris visokią laisvą mintį varžė. Bet pataikė priminti, kad tame žiauriame caro režime Kazanės universitetas išleido Juškos dainynus, Petrapilis Doneičio raštus lotyniškom raidėm. Tai darė universitetai, mokslo įstaigos, naudodamiesi akademinė autonomija.

Ar tokias autonomines laisves turi dabar universitetai sovietiniame režime? J. Žiugžda faktais įrodė, kad — ne; faktais įrodė, kad caro režime buvo daugiau laisvės kaip bolševikų režime.

4. J. Žiugžda nuopelnu priskiria Sovietinei Rusijai, kad ji 1917 rėmė Kapsuko - Mickevičiaus komunistinę valdžią Lietuvoje; sumini taip pat, kad paskiau, 1920, padarė taikos sutartį su Lietuvos vyriausybe. Apeina tylom; kad Maskva Kapsuko valdžią pastatė, Maskva nuo jos lengvai ir atsiskakė — ją išdavė. Tokia yra Maskvos ištikimybė.

Pasakos finalas...

Kaip ir dera, pasakiškai pasakojama apie sovietinės armijos invaziją Lietuvą 1939 ir 1940 m. Kodėl tai įvyko? Ne dėl to, kad Molotovas ir Ribbentropas 1939 slapta sutarė pasidalinti Baltijos valstybes. Ta sutartis juk buvo slapta, tai kaip apie ją viešai kalbėsi. J. Žiugžda ją ir apeina tylom. Bet jis iškelia kitą "faktą" invazijai pateisinti. Esą prezidentas Smetona pasiuntęs į Berlyną saugumo departamentą direktorių Povilaitį prašyti, kad Vokietija priimtų Lietuvą į savo protektoratą (104 p.). Taigi Smetona neturėjo santykiams su svetimom valstybėm diplomatų, o siuntė tokiam svarbiam reikalui... saugumo

PAGERBĖ MUZIKĄ ČESLOVĄ SASNAUSKĄ

Liepos 1 keturiuose laikraščiuose Vilniuje buvo įdėti straipsniai apie kompozitorių Česlovą Sasnauską ir jo kūrybą, jo šimtojo gimtadienio progą. Straipsnių autoriai labai gražiai įvertino Č. Sasnauską, kaip vieną iš pirmųjų lietuvių kompozitorių. J. Gaudrimas (Lit. ir Mene ir Sov. Litva) nepamiršo įterpti, kad Sasnauskas "paskatino ir kitus lietuvių kompozitorius eiti rusų klasikų pramintu liaudies dainos puoselėjimo keliu". Algimantas Kalinauskas (Tiesoj) įvertinimą baigė M. K. Čiurlionio žodžiais: "puikiausia Česlovo Sasnauskas, kaip lietuvių kompozitoriaus, ypatybė yra tai, kad jo kūryboje visur iškyla aikštėn ta tikrai lietuviška styga — tokia keista, sena, nepagaunama gaida, kuri viešpatauja mūsų dainose, prieš amžius sukurtose". (Elta)

Dėl Vilniaus teatro namų

Pagrindinis Lietuvos dramos teatras (vadinamas akademiniu) veikia pereinamame šimtmetyje statytame pastate, iki 1940 vadinamame "Litunia" vardu. Pastatas seniai nebetinka šių laikų teatro reikalavimams. Liepos 1 Komjaunimo Tiesoj jau yra pranešimas, kad tikimasi neilgai trukus (dar neaišku, kada) tą teatrą iš pagrindų perstatyti. Projektą jau turi parengęs architektas Vytautas Nasvytis. Viršutinė pastato išorė liksint nepakeista, bet įėjimas ir vidus perstatomas iš pagrindų. Būsimi padidinta ir sumoderninta scena, taip pat padidinta ir salė: vietoj 560 vietų bus 750. (Elta)

Kauno kavinė išvyko gastroliū į Maskvą

Kauno kavinė Tulpė liepos 1 išvažiavo į Maskvą. Ne galutinai, bet visam liepos mėnesiui. Išvežė visus virtuvės įrengimus, daug produktų, gėrimų ir 60 virėjų bei kitų kavinės darbininkų.

Revoliucija ir jos pasekmės, tarp kita ko, yra sužlugdžiusi ir rusų kulinarijos meną. Matyt, ta sritis mažiau nukentėjo tolimuose imperijos kampeliuose ir naujai išgytose kolonijose. Tad viešojo maitinimo įstaigos sugalvojo pasimokyti, ir ėmė rengti Maskvoje viešojo maitinimo įmonių konkursus. Pernai tokiame konkurse aukso medalį laimėjo Vilniškė vėliavė kavinė Nykštukas. Dabar su tokiais viltimis išvyko Kauno Tulpė, kuri rodys savo sugebėjimus, įsikūrusi Maskvos Lieto (Vasara) kavinės patalpose. (Elta)

Iš kolchozinės būties

Vilniaus Valsviečių Laikraštis (liepos 2) pranešė tokius du atsitikimus kolchoziniame ūkininkavime. Viename Šiaulių rajono kolchoze veislinių telyčių bandai nusibodo ganytis aptvertame plote. Aptvara kolchoziška. Ker džiui prisnūdus, jaunos karvutės iš ivertė ir patraukė tiesiai ant geležinkelio pylimo. O čia prekinis traukinys. Suvažinėjo 12 veislinių telyčių, ir traukinys vos per plauką išsilaikė ant bėgų.

Po kelių dienų tame pačiame ruože panašiai atsitiko ties Seduva. Tik čia ne šiaip kolchoze, o eksperimentiniame ū-

kyje. Čia irgi nakčiai užtvaroje paliktos karvės, silpną vielinę tvorelę nuvertė ir išėjo pasivaikščioti geležinkeliu. Ir čia trys žuvo po prekinio traukinio.

Jau pernai buvo skųstasi, kad neįmanoma įtaisyti tinkamų užtvartų galvijam. Iš ministerijų buvo atsakyta, kad vis dar trūksta spygliuotos vielos... (Elta)

Mirė J. Strazdas

Liepos 4 Kaune mirė agr. Justas Strazdas, buvęs Lietuvos Žemės ūkio Rūmų leisto savaitraščio Ūkininko Patarėjo vyr. redaktorius (1924-1940). Po karo, 1945 m., buvo atsidūręs, kaip agronomas, Pagėgiuose. Vėliau kurį laiką buvo žemės ūkio akademijos mokytojas ūkio agronomu, o iš ten perėjo į kolchozų Krakėse, netoli nuo Dotnuvos. Ten išbuvo daugiau kaip 10 metų, kaip agronomas ir kurį laiką net pirmininkas. (1956 buvo rašyta laikraštyje, kad įstojes į tą kolchozą nariu ir gaus už darbdienius 320 rublių per mėnesį, — skaitant dabartinius būtų 32 rubliai). Ten valdžios buvo įvertintas Raud. Vėliavos ordinu ir nusipelnusio agronomo titulu. Nuo 1961 m. gyveno Kaune, kaip žemdirbystės instituto bendradarbis. Pastarusius trejus metus buvo tik pensininkas ir ligonis. Mirė būdamas 72 metų amžiaus. (Elta)

Kolchozinių miškų padėtis

Vilniaus miškų ūkio vyriausiasis miškininkas (miškų ūkiais dabar vadinamos buvusios urė-

direktorių. Tada aišku, kad Sovietai turėjo siūsti raudonąją armiją Lietuvos... "gelbėti", "išvaduoti".

Prisimeni pasakos veikėjo uždavinį, kuris išreikštas žodžiais: "Pasakyk man negirdėtą - neregėtą pasaką, tai duosiu ugnies, jei ne — išrėšiu diržą iš nugaros". J. Žiugžda savo atliko: iš istorijos padarė neregėtą negirdėtą pasaką ir gavo... Lenina.

Tačiau kai knygelė pasiekė laisvą pasaulį, kur kiekvienas laisvai gali savo mintį garsiai pasakyti, ne vienas iš tų, kurie ją paskaitė, atsiliepė: tur būt, Lietuvoje niekas kitas taip nepasityčiojo iš sovietinio metodo istorijai rašyti, nes paradė, kad sovietinė istorija ne istorija, o pasaka. Jei Kremliaus pastebėtų, kad J. Žiugždos knygelė palieka skaitytojų tokį įspūdį, tai greičiausiai "rėžtų jam diržą iš nugaros".

Pinigai...

(atkelta iš 1 psl.)

sugyvenimo pastangomis. Tarp kitų galimų pakeitimų reikia laukti išjungimo tokių gynybos priemonių, kurios turi ką nors bendro su atominiais ginklais, kaip pav., nelaimingųjų Starfighter lėktuvų, kurie krenta nuo vokiško dangaus, kaip pašauti žvirbliai. O kainuoja milijonus. Tikimasi surasti tokią išeitį, kad ir su pramatytomis lėšomis būtų galima išlaikyti nemažesnę gynybos pajėgumą.

Bet kai kas tai jau spėjo sumazėti, būtent, pasitikėjimas Kiesingeriu ir jo didžiąja koalicija plačiosiose tautos masėse. Žmonės šneka ir laikraščiai nesidrovi tvirtinti, kad tame visame sąmyšyje didelį vaidmenį vaidinusi "stipriųjų vyrų" rivalizacija. Straussas, kaip ilgą laiką buvęs krašto apsaugos ministras, norėjo parodyti savo išmanymą ir pabrėžti savo nepakeičiamumą kabinete, tu parodydamas, kad eventualiai jis būtų geras kancleris. Panašius tikslus puoselėjęs ir Schroederis, kuris labai pasitiki savo taktika, gabumais ir užnagariu. Be to, jam knietė truputį pamašyti savo ipėdiniui užsienio politikoje — socialdemokratų vadui Willy Brandt. Kiesingerio adresu Schroederiui priskiriamas posakis, kad "senstantis dvaro artistas (skaityk Kiesinger) nėra geresnis už guminį liūtą (Erhard)".

Kiesingeris atvažiavo svečiuotis pas Johnsoną. Jo pirmataku lietuvių savo laikui tokia kelionė buvo fatališka. Reikia manyti, kad vasaros atostogų kos nuotaikos sąmyšį apslėpė ir nereikis rudenį ieškoti naujų vadovų V. Vokietijai.

Bronius Laukis

dijos liepos 28 Valtiečių Laikraštyje rašo, kad "Be valstybinių, respublikoje yra 400,000 ha miškų, priklausančių kolūkiams ir tarybiniais ūkiams. Jie sudaro 23 procentus visų respublikos miškų". (Atseit, visas miškų plotas skaičiuojamas apie 1,739,000 ha.).

Apie tuos kolchozinius - sovchozinius miškus miškininkas sako: "Šių miškų stovis labai blogas. Jie neišvalyti... Ugdomųjų ir sanitarinių kirtimų nebūna, stengiamasi kirsti tik gražius, sparčiai augančius medžius, kurie dažnai naudojami ne kaip statybinė medžiaga, o kaip malkos, ... neretai pasitaiko gaisrų, plinta kenkėjai... stebina ir žemės ūkio ministerijos pažiūra šiuo klausimu... nėra jokio centrinio organo, kuris rūpintų... Žemės ūkio ministerija neužiima. Miškų ūkio m-joj... šiais klausimais užsiima tik vienas žmogus".

Išvada — reikia dar vienos įstaigos... (ELTA)

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU (vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Daug sutaupyti pirkdamas per SPARTĄ radiją, radioconsoles, color ir kt. TV, tape recorderiai, patefonai, fonografai, jv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinelės visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal, etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą — J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL. 25 metrų
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V. RR.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
1330 KIL
97-9 Mg. FM
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N.J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS
Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
sekmadieniais, 9-10 val. ryto
WHBI 105.9 FM banga
Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiai, aukomis ir skelbimais.
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai:
ROMAS KEZYS — TW 4-1288
ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

Nauja New York mieste — parduodami ir taisomi
GRUNDIG - TELEFUNKEN - BLAUPUNKT - NORDMENSE
Neš. radijai, kamb. radijai, Hi-Fi (stereo), įrekdavimo aparatai, nešiojami stereo fonografai
GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
Specialistai patarnavimui ir visos dalys įvairiems Europos gamybos aparatams.
Lengvai pasiekiami traukiniais arba automobiliais —
61-05 39th AVE., WOODSIDE, N. Y.
Paskambinkite: TW 9-3900, kaip lengva pasiekti jų vietą.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate
JOHN ORMAN AGENCY
Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800.
110-04 JAMAICA AVENUE Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

NEW YORK CHICAGO
LITAS Investing Co., Inc.
Paskolos — geromis sąlygomis • Aukštos palūkanos už indėlius
Primename, kad suinteresuoti asmenys dar gali tapti LITO savininkais — bendrininkais įsigydami LITO akcijas. Akcijų kaina \$12.00 už vieną. Akcijos parduodamos tik susipažinusiems su "Offering Circular" kurį galima gauti tiesiogiai iš LITO bendrovės.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — (212) 441-6799
6755 S. Western Avenue Chicago, Ill. 60636 — (312) 476-2242

LIUDOS MIKULSKYTĖS
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išsiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bliuskutes, kojines. Čia gaunama siuntiniais gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Aprauidimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms programoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priemama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (The Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpentus ir korespondencijas redakcija talso savo nuožlora. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalba redakcija neatsako.

Paprastos prigimties prezidento žvaigždė gėsta

Mus domina lietuvių kunigų seimas

Kunigų Vienybės seimas prasidės New York'e rugpjūčio 23. Seimas šiuo metu traukia dėmesį labiau nei anksčiau. Tai laikai, kuriuos kai kas vadina religinių atgimimu, kai kas naują reformaciją. Mažiau svarbu, ar pavadinsi šiuos laikus taip ar kitaip. Svarbiau pasiekti šio religinio sąjūdžio ryškiuosius ženklus.

Kai kuriems religinių reformų šalininkams užtenka liturginių formų naujinimo — altorių, apeigų, maldų keitimo. Kai kuriems reikia bažnytinės administracijos naujinimo — daugiau valdžios vyskupam, daugiau aktyvaus pasauliečių dalyvavimo. Dar kiti pasigenda bažnytinės drausmės švelnimo — tegul tik panaikina kunigam celibatą. Yra ir tokių, kurie nori tikėjimo tiesų keitimo — keisti pažiūras į Kristaus būvimą Švenčiausiam Sakramente, atmesti Marijos kultą, atmesti popiežiaus neklaidingumo dogmą. (Kiti nu-eina tiek toli, kad neklaidingumą nori perkelti į visą Bažnyčią, kurią sudaro tikintieji, tai gi pripažinti tikėjimo ir doros dalykuose neklaidingumą ir kiekvienam tos Bažnyčios nariui — kraštutinis subjektyvizmo pateisinimas.)

Ir mažiausia betgi kalbama apie tai, kaip tom ar kitom reformom pakelti asmens moralę, sustiprinti jo dvasinius polėkius, sutaurinti jo asmenybę. Tekalbama apie pareigų lengvinimą, tik ne apie naujų įsipareigojimų prisiėmimą. Popiežiaus Pauliaus vieši pasisakymai rodo didelį rūpestį proceso eiga pačioje Bažnyčioje; rodo pastangas paskatinti gera linkme, sulaukyti nuo svaigulio, maištavimo ir dezertyavimo pačioje Bažnyčios laivo įguloje.

Kitą religinio sąjūdžio pusę

pasirodo vykdamt šūki: išeiti iš geto ir į „modernųjį pasaulį“. Tais moderniojo pasaulio atstovais laikomi kiti tikėjimai, taip pat ir netikintieji. Su jais siekiama vienybės, susipratimo — dialogais, bendrom maldom.

Pasiekta įdomių vaisių tarp tikėjimų viršūnių. Būdinga betgi, kad vienybės kelyje tarp katalikų yra tokių, kurie vienybę supranta kaip katalikų atsisakymą nuo tam tikrų tiesų, nepriimtinių kitiem tikėjimam; supranta kaip katalikų artėjimą prie protestantų, prie komunistų tikėjimo. Bet ne atvirksčiai.

Būdinga, kad kai kurios žydų tikėjimo bendruomenės dialogą suprato kaip katalikų įsipareigojimą paremti Izraelį jo kovoje su arabais, kaip įsipareigojimą paremti žydus jų šauksmuose prieš žydų tikėjimo persekiojimą Sovietuose. Bet ne atvirksčiai: patys nesijaučia įsipareigoję paremti šauksmus dėl kitų tikėjimų persekiojimo toje pačioje Sovietijoje.

Būdinga, kad netikinčiųjų spauda su neslepiamu palankumu ir perdėjimais informuoja apie rūgimus Bažnyčios viduje — kovą prieš celibatą, norą šalinti iš Bažnyčios antgamtinį elementą padarant Bažnyčią tik žmonių bendruomene, paliekant Bažnyčią be Kristaus, o jei ir su Kristum, tai tik su Kristum žmogum, bet ne su Kristum-Dievu.

Vienybė šia kryptimi veda į bendro katilo vienybę — suviriti skirtingus tikėjimus ir sukurti religinį indiferentizmą, moralinį laksizmą.

Mažiau betgi kalbama apie kitą galimą vienybės kelią, kada kiekvienas pasilieka su savom religinėm tiesom, tesirūpindamas, kad tos tiesos jo kasdieninius veiksmus darytų tauresnius, tesirūpindamas ki-

Gali kam atrodyti, kad prezidentai tų kraštų, kur neturi vykdomosios valdžios, taigi ir valstybinės atsakomybės, yra tikrai laimingi. Kągi, naudokis teikiama pagarba, pirmojo piliečio garbe, priiminėk svetimų valstybių galvas ir pasiuntinius, dalyvauk iškilminguose priėmimuose, o gaunama nemažą algą pasilaikyk tiem metam, kada teks garbingą postą užleisti kitam. O tačiau tasai garbingas „užsiėmimas“ turi ir savo šešėlių, antrąjį medalio pusę. Tai patyrė ir Federalinės Vokietijos prezidentas, krikščionis demokratas Heinrich Luebke.

Gražios išvaizdos, gerutis, kilnios širdies H. Luebke niekad neprotestavo prieš garsojo Vokietijoje „Politisches Kabaret“ kandžius jo puolimus ir pajaukimus. Šiandieninė Federalinė Vokietija yra kraštas, kur galima laisvai kritikuoti ir kelti žmogiskias silpnyles visų politinių vadovų, neišskiriant nė prezidento. Minėtasis „Politisches Kabaret“ jau turi savo tradiciją ir nepripažista neliečiamų asmenų. Net ir Hitlerio laikais galėjo keletą metų savo scenoje pajaukti nacionalizaciją arba nacizmą.

Prezidentas Luebke niekad neprotestavo, kai ir spaudoje pasisakytų karčių žodžių dėl jo kai kurių klaidų, arba dėl jo įsikūsimą į ne savo reikalus. Niekieno nedraudžiama spauda šiandien jau tiek išdrąsino, kad atrodo, jog tikrai prezidentas Luebke yra ne savo vietoje ir neturi savybių, reikalingų krašto pirmam piliečiui.

Ne tik spauda, bet ir pati vyriausybė kartais parodo jam nepagarbos ir iš jos narių lūpų pasigirsta priekaištų. Neseniai Hamburgo laikraštis „Die Zeit“ rašė, kad prezidento Luebke finis atsparumas ir protinis pajėgumas yra žymiai sumenkę. Viename krikščionių

tų tikėjimą suprasti, pagerbti, kiek jis to tikėjimo žmones daro tauresnius. O dialogas, bendradarbiavimas gali vesti į vairių tikėjimų žmones į bendrą socialinių karitatyvinių uždavinių atlikimą.

Tokiame religinio gyvenimo fone susirenka lietuviai kunigai, kuriems teks svarstyti dar specialus klausimas: kiek tame fone įmanoma lietuvių religinė pažanga.

demokratų partijos centro valdybos slaptame posėdyje buvo konstatuota, kad prezidento prestižas tikrai yra kritęs. Kodėl?

NEUGNINGOS KALBOS

Pirmiausia dėl jo dažnų kalbų, kurios yra neparengtos ir pasakomos be ugnies. Atrodo, kad ir Luebke tinka senas romėnų priežodis: „Si tacuisses, philosophus fuisses“ (Jei būtum tylėjęs, būtum filosofas). Bet iš antros pusės, kaip prezidentas gali palaikyti ryšį su tauta nekalbėdamas. O jei jo kalbos yra be ugnies, tai čia ne jo kaltė: iš pat vaikystės dienų jis nebuvo gražbylys.

Dėl tų Luebke „be ugnies“ kalbų, neseniai buvo toks atsitikimas. Luebke grįžo į Bonnos aerodromą iš Kanados. Apipultas žurnalistu, neiškentė nepasakojęs savo išpūdžių iš pasaulinės Kanados parodos ir bendrai papasakojo apie Kanadą ir jos grožį. Aerodrome prezidento sutikti atvyko pusztinis ministerių. Jis jų tarsi nepastebėjęs, prie mikrofono užsikalbėjo, bepasakodamas ką matęs parodoje. Kalba buvo skirta ne jį sutikti atvykusiems ministeriam ar svetimų valstybių atstovam, o daugiau paprastai liaudžiai. Socialdemokratas ministeris Schmidt viename laikraštyje savo išpūdį taip nusakė: „Taip negalima eiti toliau, tiesiog negalimas dalykas“. Išties Luebke kalbą atspausdino jam nepalanki spauda ir buvo aiškiai matyti, kad tai ne valstybininko, o paprasto turistų kalba. Kitą dieną emė veikti patsai kancleris Kiesingeris. Nuvykęs į prezidento rezidenciją gana taktiškai, parinktais žodžiais, patarė prezidentui ateityje savo kalbas geriau paruošti, pasirašyti, jas paskaityti, o ne improvizuoti. Nors kancleris visa tai padarė labai taktiškai, su atitinkama prezidentui pagarba, betgi tas Luebke suerzino. Atsakė, kad tyčia improvizavęs savo kalba, nes negalys pakeisti, kai kalbėtojas ištraukia iš kišenės popierio lapą ir ima skaityti, nežinia kieno jam pakištą tekstą. O jo kalba būvusi iš širdies ir iš nuosavos galvos. Atrodė, kad Luebke nepaklausys kanclerio pamokinimo, nes jam, kaip valstybės galvai, tokie pamokinimai nėra privalom, tačiau vistiek pakeitė savo taktiką. Dar tą pačią dieną, priimdamas vieną parlamen-

to komisiją, Luebke iš rašto paskaitė tai, ką jis turėjo pasakyti, tačiau pabrėžė: „Man draudžiama improvizuoti, užtat skaitau jums iš rašto“.

PREZIDENTAS - TURISTAS

Antras dalykas, kuris kliūva — tai nuolatinės Luebke kelionės po pasaulį: kodėl jis negalys nurimti namie, iš kur toji manija vis keliauti. Šis prieštaištas tačiau tinka drauge ir vyriausybei, nes Luebkės kelionės yra valstybinio reikalo ir masto. Prezidentas Luebke, gerai pažinodamas savo Vokietiją, nori pažinti ir kitus kraštus, ten susitikti su vokiškoms bendruomenėms, palaikyti jų ryšį su senąja tėvyne. Tuo būdu jis atlieka patriotinį darbą. Būdamas Čilėje pastebėjo, kad niekur kitur vokiečiai nėra taip vertinami ir branginami, kaip toje respublikoje. O buvusioje Vokietijos kolonijoje Rytų Afrikoje Luebke matė vaizdų, kurie jį jaudinę iki ašarų, pvz. kai sutikęs seną negrą, kuris rūpestingai yra išsaugojęs kaiserio laikų karišką uniformą, o savo vaikus išmokęs vaikščioti žąsies žingsniu...

Luebke buvo numatęs ateinantį rudenį aplankyti Maroką ir Tunisiją, bet, atrodo, bus pakeičęs planą. Kur dabar vyks, dar neaišku. Kritikai prikiša, kad tokios prezidento kelionės brangiai kainuoja. Ešą dvylika

met nebus reikalo priminti jam asmeniškias klaidas ir tai argumentuoti vidaus partijos reikalu. Mat, nauji prezidento rinkimai turėtų būti kaip tik po įkautusių parlamento rinkimų. O tada naujo prezidento rinkimui laikas kaip tik yra prasčiausias. Šis sprendimas buvo pavestas pranešti Luebkei kaip tik geriausiaim jo draugui, vidaus reikalų ministeriui, tačiau Luebke pasirodė nepalankiamas: jis išbūžęs prezidentu iki galo — iki 1969 rugsėjo 12.

AR NE LAIKAS PASITRAUKTI?

Taip pamažu Vokietijoje susiklostė „Luebkės klausimas“. Krikšč. demokratų partijos vadovybė, norėdama apsaugoti prezidentą nuo tolimesnių puolimų ir nuvertinimo, susirūpino, kas daryti. Jei tikėti laikraščių paskaloms, kažkas iš partijos vadovybės pasiūlė laikyti prezidentą Luebkę tam tikroje kontrolėje, lyg laikrodį, kuris blogai einas ir nerodas tikro laiko. Kitas siūlęs įvilioti jį į komplikuočius tarptautinės politikos klausimus ir sugriebti jį juose nesiorientuojant. Tuomet gal susiprasiajats pats išeiti į pensiją. Po įvairių diskusijų ir pasiūlymų, partijos vadovybė priėjo išvados: gerbingai paprašyti, kad prezidentas laisvai paliktų laisvą prezidento kėdę prieš 1969 vasaros politinius rinkimus. Tuo-

Pavergtų tautų savaitės proga New Yorko miesto majoro įstaigoje kalba Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininkas S. Korbonski. Majoras Lindsay dešinėje, kairėj prel. J. Balkūnas. Nuotr. R. Kistieliiaus

met nebus reikalo priminti jam asmeniškias klaidas ir tai argumentuoti vidaus partijos reikalu. Mat, nauji prezidento rinkimai turėtų būti kaip tik po įkautusių parlamento rinkimų. O tada naujo prezidento rinkimui laikas kaip tik yra prasčiausias. Šis sprendimas buvo pavestas pranešti Luebkei kaip tik geriausiaim jo draugui, vidaus reikalų ministeriui, tačiau Luebke pasirodė nepalankiamas: jis išbūžęs prezidentu iki galo — iki 1969 rugsėjo 12.

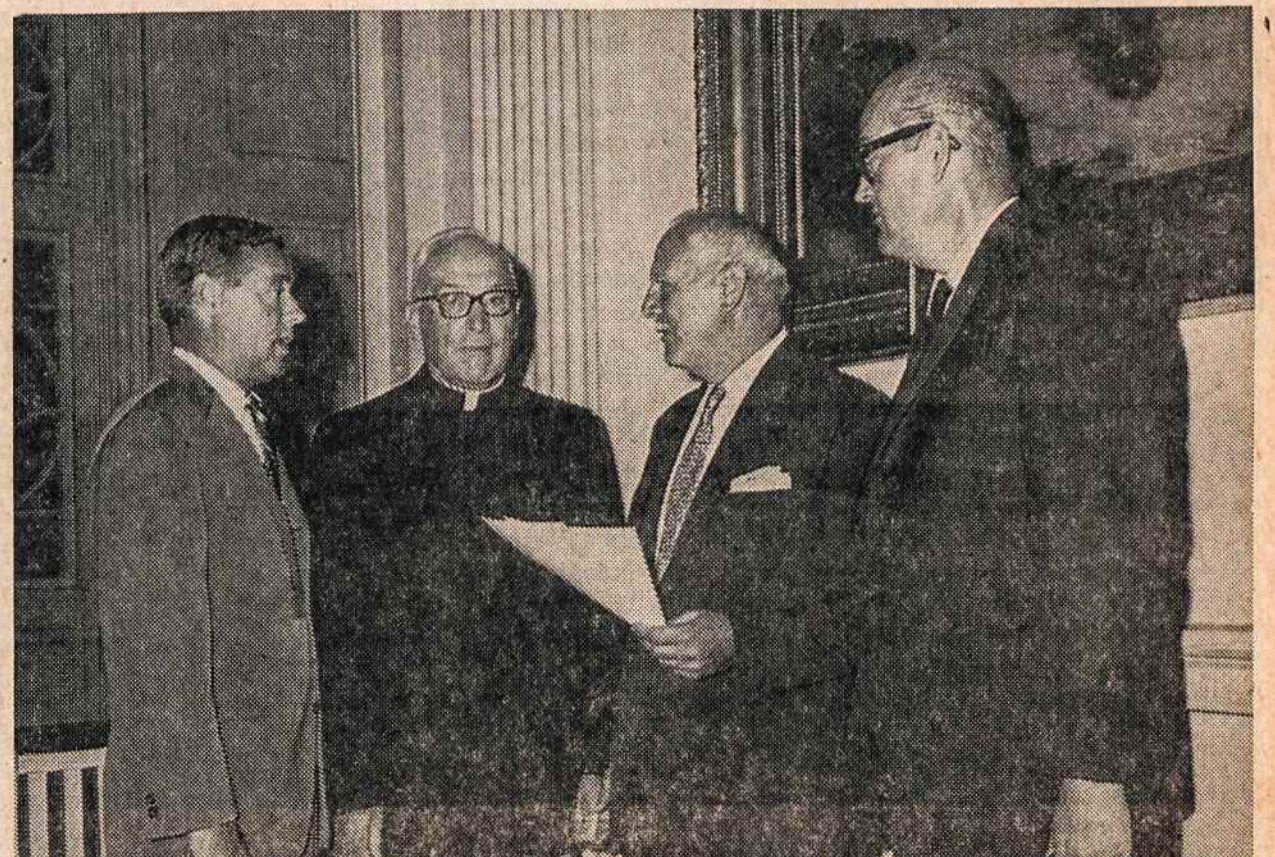
Luebkės atėjimas į aukščiausią valstybės postą buvo panašus į Jono XXIII išrinkimą popiežium: pateko į tą postą dėl to, kad nerasta geresnio. Jis buvo išrinktas ne dėl to, kad tauta būtų pasisakiusi už jį, o tik dėl to, kad ano meto kandidatas į prezidentus Konradas Adenaueris beveik paskutinę valandą atsisakė kandidatuoti, pastebėjęs, kad būdamas prezidentu, beveik neturės jokios valdžios nė galios. „Tūkstantį kartų geriau būti kancleriu, negu prezidentu“ — tada pasakė Adenaueris. Ant greitųjų reikėjo rasti kitą kandidatą, kuris lyg kamštis užkimštų pasidariusią skylę. Luebke tada buvo maitinimo ministeriu. Iki tol nieku nebuvo pasižymėjęs, niekam neįsipykęs. Ir taip jis tapo pirmojo Federalinės Vokietijos prezidento Teodoro Heuss įpėdiniu, pritariant jo kandidatūrai tiek Adenaueriui, tiek pačiam Heussui, kuriuodu ta proga pasikeitė savo nuomonėmis laisvais. Abiejų nuomonės sutapo: „Kandidatas Luebke yra žmogus labai paprastos prigimties ir kaip prezidentas niekad nekludys kanclerio galios, nė užtemdys savo pirmatako žvaigždės“.

Bet, kaip matome, toji „paprasta Luebke prigimtis“ šiandien jau darosi Vokietijos kanclerio galiai ir politikai nepatogi. Taip jau politikoje yra, ir ne vien Vokietijoje.

J. Sav.

— Vilniaus universiteto studentų dainų ir šokių ansamblio konkurse pripažintas „absolučiai geriausiu saviveikliniu ansambliu“ („saviveiklinis“ reiškia — mėgėjiškias, neprofesinis), išsiųstas į ekskursinį laivą *Litva*, kuriuo plauks Viduržemio jūros pakraščiais iki Marselio ir pakeliui koncertuos Varnoj (Bulgarijoje), Istambule (Turkijoje), Pirejuje (Graikijoje ties Atėnais), Neapoly ir Genujoj (Italijoje) ir Marsely (Prancūzijoje). (Elta)

— Muz. A. Kučiūnas paruoš operos personalą ir diriguos pastatant Beethoveno operą „Fidelio“. Si opera bus statoma Chicagoje, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, 1968 kovos 23, 24 ir 30.

New Yorko miesto majoro įstaigoje, kai buvo paskelbtas pavergtų Europos tautų savaitės, iš k. j. d. Woodside councilman Francis X. Smith, prel. J. Balkūnas, Queensboro prezidentas Mario Cariello, P. Wytenu. Nuotr. R. Kistieliiaus

O. NENDRĖ

JO RANKA

(6)
— Pernai tėveliai mokėjo už mokslą ir kambarį, šiomet turiu pats nors šiek tiek užsidirbti.
Dienai brėkstant ritasi Jonukas iš savo lovos, pradeda darbą drauge su bernais. Adomas supranta sūnų.
— Paskaityk namie šiandien, nes darbo turim nedaug, susiversim be tavo rankų. Kai prasidės šienapiūtė, vėl kviesim tave į talką, — kalba tėvas.
*
Praėjus metams Jonas grįžta namo atostogų su pagyrimu keliamas į ketvirtąją klasę. Jonukas liūdina kalba tėvui apie pražudytus metus, kurių niekuomet neatgaus. Tėvas labai patenkintas, kad sūnus savo pasiryžimą taip gražiai ištesėjo. Matydamas sūnaus liūdesį jautriai ramina:
— Jonuk, suklysti yra žmoniška tik klaidoje pasilikti yra šėtoniška. Džiaukis, kad šiemet savo nusistatymą įvykdei.

Aš esu labai dėl to laimingas. Vasaros metu Jonas vėl pavirto laukų darbininku. Tėvai gailisi sūnaus, kad jis savo noru vargsta, bet ir džiaugiasi, kad sūnus nesikrato paprasto darbo.
— Tegul pasimankština, tvirtesnis užaugs! Laukų oras, saulės spinduliai ir prakaitas tvirtina organizmą, o dvasią grūdina, — žiūrėdamas į sūnaus veidus bėgantį prakaitą, galvoja Davys.
Motina, sugrįžusi iš laukų, sūnų paglosto, pabučiuoja ir klausia:
— Ar labai pavargai, sūneli? — Trupučiai! — šypsodamasis atsako sūnus.
Davienė tyliai atsidūsta ir eina prie savo ruošos. Jos ausyse skamba per pamokslą girdėti žodžiai:
— Prie dirbančio piktoji dvasia nelenda, o prie dykinėjančio ji drąsiai lenda.
Kai sumažėdavo ūkio darbai, ar užėdavo lietus, Jonas skai-

tydavo. Tėvas knygoms pats pasiūlydavo pinigų. Jonas turėjo jau didoką knygynėlį. Skai tydavo ne tik grožinę literatūrą, bet domėjosi ir mokslu. Stengėsi išmolti svetimų kalbų. Gimnazijoje nuo pirmos klasės buvo mokoma vokiečių kalba, o trečiojoje pradėjo lotynų. Vokiečių kalba Jonas skai tydavo pasakas, noveles ir apysakas. Jam žodyną nedažnai tekdavo atversti.
Adomas Davys gerai mokėjo lenkiškai, nes kai jis buvo mažas, tėvai kalbėjo lenkiškai. Jis meldėsi iš lenkiškos maldaknygės iki savo vedybų. Su samdiniais Davių ūkyje ir tada buvo kalbama lietuviškai.
Adomo žmona buvo iš pasiturinčių ir susipratusių lietuvių bajorų. Jurkių šeimoje buvo kalbama tik lietuviškai, nors kiekvienas išmokdavo skaityti, rašyti ir kalbėti lenkiškai. Ona dažnai prisimindavo, kai jos mama kalbėdavosi su pažįstamomis, sulenkėjusiomis lietuvėmis. Tos kalbėdavo laužyta lenkų kalba, o mamytė gražia lietuvių kalba.
Jonas tą vasarą pradėjo mokyti lenkiškai. Jo mokytojai buvo tėvai.
— Gerai, sūnau, kad mokaisi lenkų kalbos. Kiek kalbų žmogus moka, tiek žmonių jis atstoja. O mes, lietuviai, esame

maža tauta, tai kiekvienas turime mokyti daugiau svetimų kalbų. Tokiu būdu didiname lietuvių skaičių. Lenkų kalba yra viena slavų kalbų. Ją išmokus lengviau bus išmolti gudų, ukrainiečių, rusų, čekų. Tai vis mūsų artimesni ir tolimesni kaimynai. Mokėdami jų kalbą, lengviau galėsime juos suprasti, lengviau bus ir jiems save parodyti, kad jie mus suprastų.
— Man, tėveli, labai įdomu, ką žmogus mąsto, kuo rūpinasi, kuo džiaugiasi. Noriu pažinti ne tik lietuvi, bet ir kitų tautų žmones, — kalba Jonas tėvui.
— Teisingai galvoji, sūnau! Pas mus yra lenkiškų knygų, galėsi jas skaityti.
Susipažinęs su lenkų kalbos abėcėle, Jonas susitarė su tėvu kiekvieną dieną skirti valandą lenkų kalbai.
Pavalgęs pietus, pasiimdavo lenkišką elementorių, atsisėdavo su tėvu prie didžiulio valgomosio stalo ir abudu, sukišę nosis, užmiršdavo visa, pasinerdavo į mokslą.
Visada motina gražindavo sūnų ir vyrą į Silėnus, primindavo, kad laikas eiti su darbininkais į laukus. Jei tėvas kur išvykdavo, motina padėdavo Jonukui skaityti lenkišką elementorių. (b. d.)

Darbuojasi jubiliejinis komitetas

PHILADELPHIA, PA.

Birželio mėnesio pradžioje įkurtas nepriklausomybės atstatymo jubiliejinis komitetas uoliai dirba, nežiūrėdamas nei vasaros karščių, nei atostogų. Kas trečią savaitę Lietuvos Banko patalpose būna bendras posėdis, gi kai kurių komisijų posėdžiai vyksta kas savaitę.

Kultūrinės komisijos vadovas G. Surdėnas, talkinamas S. Jurskytės, J. Gailos, P. Vaškio, M. Melnikaitės, E. Bendžiūtės ir A. Vasio, rūpinasi meno parodom bei meninėm programom. S. Jurskytė kontaktavo miesto viešąją biblioteką ir gavo sutikimą joje išstatyti mūsų tautinio meno eksponatus. Tačiau pastatyta priimtina sąlyga — turime išstatyti ir mūsų autorių knygas, išleistas anglų kalba. Bibliotekos vadovybė, pasiūgus parodai centrinėje miesto bibliotekoje, siūlo perkelti į rajonines bibliotekas.

G. Surdėnas ir skulp. P. Vaškys bando surengti ir plačios apimties parodą. Miesto valdžios žinioje esąs Civic Center rodo mums dėmesį ir sutinka nemokamai duoti patalpas 1968 metų pabaigoje. Stato taip pat ir sąlyga, kad paroda būtų rodoma dar kituose dviejuose didmiesčiuose. Mat, Civic Center yra susitaręs su tais miestais pasikeisti parodomis. Prieš pasirašant sutartį, dar reikia gauti mūsų dailininkų pritarimą išsiaiškinti apdraudos reikalus, parengti samatą.

Politinė - Informacinė, komisija vadovaujama G. Mirono, turi daugiausia narių. Ši srytis mūsų veiklos baruose yra labiausiai apleista. R. Mironienė,

D. Norvaišienė, T. Gečienė, P. Mašalaitis, V. Volertas, A. Salčiūnas, dr. V. ir V. Mikėnai, A. ir C. Zerr, E. Skladaitis, J. Mickūnas rūpinasi, kad Lietuvos reikalas būtų pristatytas vietinėje amerikiečių spaudoje, radijo bei televizijos programose; rūpinasi suorganizuoti maldos dieną katedroje, praveisti rezoliucijas Pa. ir N. J. kongresuose ir t.t.

T. Gečienėi yra pavykę susitarti su dviejų galingų amerikiečių stočių programų direktoriais ir nemokamai gauta viešpatio mėnesio pradžioje, taip viškos muzikos pristatyti radijo bangomis. R. Mironienėi yra pavykę sudominti 10 (CBS) ir 12 (educational TV) kanalo televizijos programų direktorius ir šiuo metu yra detaliau tariausi dėl programų turinio. Pirmieji trumpų škių užfilmavimai pramatyti įvykdyti dar ši mėnesį.

Politinė — informacinė komisija ieško ir naujų veiklos būdų. G. Mironas yra suėjęs į kontaktą su reklamų (public relations) agentūra ir tyrinėja galimybes, kaip plačiau patekti į amerikiečių periodinę spaudą.

Finansų komisijai vadovauja buvęs ilgametis LB apylinkės pirmininkas J. Ardys. Jam talkinant A. Impolėnas, K. Čikotas ir G. Dragūnas. Ruošiamasi sėkmingai praveisti rinkliavą spalio mėnesio pradžioje, taip pat vasario mėn. Šiai komisijai pavesta sudaryti garbės komitetas Philadelphia ir Pieti-

nės Jersey LB apylinkių ribose.

Vasario 16 d. minėjimo komisija šiuo metu vadovo neturi. Laikiniai vadovo pareigas eina jubiliejinio komiteto pirmininkas A. Gečys, talkinant A. Dantai, E. Kaulinytei, K. Pliuškoniui, G. Kreivėnaitėi ir R. Jakui. Minėjimą nutarta rengti 1968 m. vasario 11 d., o iškilmingą banketą su latviais ir estais — 1968 m. kovo 9 d. Jau šiuo metu rūpinamasi surasti pagrindinį kalbėtoją bei sudaryti meninę programą.

Pabaltiečių komiteto veikla Artėjant 50 metų sukakčiai nuo Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atstatymo, lietuvių iniciatyva vėl atgaivinta brolišku tautų bendra veikla.

Lapkričio 4 šeštadienį, 7:30 v. v. naujo latvių klubo patalpose, Spring Garden ir 7th St. sankryžoje, įvyks pabaltiečių koncertas. Programą išpildys visų 3 tautų menininkai. Nors Philadelphiaje tai tik pirmas bandymas, tikimasi, kad pavyks pasekti Bostono pavyzdžiu, ir pabaltiečių koncertai Philadelphiaje taps tradicija.

1968 m. kovo 9 d., šeštadienį, prabangiausiame Philadelphia Sheraton viešbučio Grand Ballroom, Philadelphiaje pabaltiečių komitetas ruošia didžiulį banketą 50 metų jubiliejinėi sukakčiai paminėti. Į banketą yra kviečiamas Pensilvanijos gubernatorių Shafer ir svarbieji Pensilvanijos politikai bei žymūs amerikiečių mokslo ir spaudos žmonės. Džiugu pranešti, kad jau savo sutikimą bankete dalyvauti yra davęs Lietuvos ministeris Washingtono p. J. Kajeckas ir Estijos generalinis konsulas New Yorke ir Washingtono E. Jaakson. Laukiama teigiama atsakymo iš Latvijos ministerio Washingtono prof. A. Spekke. Amerikoje gimęs lietuvis advokatas S. Mankas rūpinasi Pensilvanijos gubernatoriaus Shafer pakvietimu į banketą. Banketo bilietai bus pradėdėti platinėti spalio mėnesio pradžioje.

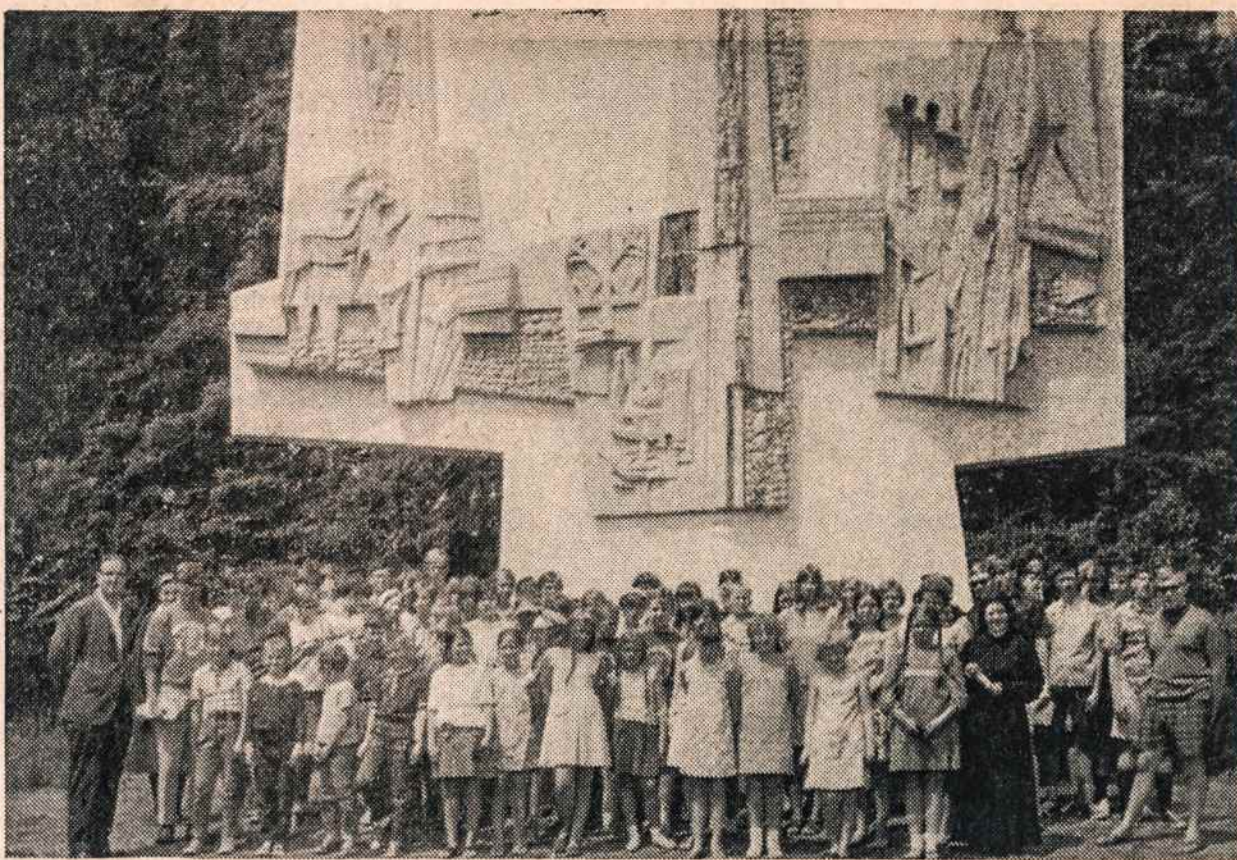
Pabaltiečių komitetai pirmininkauja A. Gečys. Lietuvių atstovais yra R. ir G. Mironai, S. Jurskytė, J. Skladaitis ir J. Stiklorius.

Trumpai

Lietuvių muzikinio klubo salės žadama atremontuoti dar prieš šiu metų pabaigą. Klubui sumaniai vadovauja St. Melnikas.

Šv. Andriejaus parapijos klebono kun. J. Degučio rūpesčiu jau pataisytas parapijos salės stogas ir ruošiamasi remontuoti salę. Laukiama lietuviškos visuomenės paramos.

LB Balso radijo programos po liepos mėnesio atostogų, vėl girdimos šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 po piet, banga 860 AM. Vyriausiu programų redaktorium yra H. Savickas. AGČ

Tėvų pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, Me., sėkmingai stovyklauja jaunučiai ir moksleiviai ateitininkai

ATEITININKŲ STOVYKLA KENNEBUNKPORTE

Rugpiūčio 7 pranciškonų sodyboje Kennebunkporte prasidėjo rytinio pakraščio ateitininkų stovykla. Organizavo Ona Vaitkienė iš Worcesterio ir Irena Eivienė iš Brocktono.

Stovyklautojų suvažiavo iš Bostono, Brocktono, Dorchesterio, Cambridge, Worcesterio, New Yorke, Brooklyno, Philadelphiajos, Plymouth Meeting, Pa., Medford Lakes ir Debran, N. J.

Stovyklos vadovybę sudaro: komendantas Adovas Kregždys, iš Brooklyno, dvasios vadas kunigas Jonas Staškevičius iš Kanados, jaunučių globėjos sesuo M. Viktorija ir sesuo M. Jonė iš Putnamo, Conn. Berniukų vadovai Andrius Eiva iš Brocktono, stud. Petras Vainius iš Brooklyno ir R. Silkaitis iš N. J. Mergaičių vadovė stud. Rima Salytė iš Philadelphiajos. Vakarinių programų vadovė stud. Elenutė Bradūnaitė iš Chicago. Dieninių programų

Los Angeles, Calif.

Nauja lietuviška šeima

Birželio 24 d. 11 val. ryto šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje vėl nuskambėjo vestuvių maršas — Daivai Tamulaitytei ir Vytaui Jusioniiui.

Po pamaldų jaunųjų tėvų rezidencijoje Brentwoode jaunieji buvo sutikti su vynu, duona ir druska jaunųjų tėvų dr. J. Jusonio kaip reikalauja senas lietuviškas paprotys. Ten pat abiejų šeimų bendromis jėgomis buvo suruoštos malonios, jaukios ir šeimyniškos vaišės, į kurias buvo pakviesti jaunųjų draugai. Po vaišių, prakalbų, lietuviškos truktinės iš Lietuvos ir šampano bei lietuviškos bankučeno visi smagiai pasišoko. Išleide jaunuosius į povestuvinę kelionę ir dar pasilinksminę, visi išsiskirtė.

M. Grušaitė

vadovė stud. Danutė Muraškaitė iš Philadelphiajos.

Stovykloje vyrauja darbinga nuotaika, nes vadovai, visada sugalvoja įdomią programą. Buvo susipažinimo vakaras, lauzas, paminėtas poetas Mačernis, tarptautinis vakaras, kuriame išradingai pasirodė jaunimas.

Vyresniesiems paskaitas skai-

tė Ateitininkų Federacijos vadovas dr. J. Girnius, kuris čia atostogauja su žmona, p. Kairienė, dail. K. Zoromskis.

Kasdieną mišios būna 11 val. Kun. J. Staškevičius pasako ir trumpą pamokslėlį.

Oras nėra labai palankus stovyklauti, bet visi baseine maudosi kasdien.

(Pr. P.)

BROCKTON, MASS.

Supiltas naujas kapas

Mūsų mieste ankstesnės kartos lietuviai labai sparciai retėja iš gyvųjų tarpo. Nelabai seniai palaidojome J. Kubilių, Juozą Treinavičių, kuris buvo labai veiklus visose draugijose, o ypač katalikų Federacijoje ir Lietuvių Darbininkų Sąjungoje. Prieš trejetą savaitių mirė dviejų skirtingų lietuviškos ruginės duonos kepyklų savininkai — Jonas Kilkus ir Motiejus Valuntukevičius — Wallant. Liepos 8 ilgai ir sunkiai sirgęs Veteranų ligoninėje mirė Bronius Bartkevičius, eidamas 57 metus amžiaus. Liko dideliame liūdesyje motina Marijona Bartkevičienė. A. a. Broniaus tėvelis, ilgametis laivakarčių agentūros vedėjas ir drabužių krautuvės savininkas, mirė prieš keliolika metų, palikdamas prekybą savo sūnui Broniui, kuris ją vedė gana sėkmingai iki prasidėjo antras pasaulinis karas, į kurį jis buvo pašauktas kariauti su japonais Pacifike.

A. a. Bronius, nors Amerikoje gimęs ir augęs, labai gražiai kalbėjo lietuviškai ir veikė įvairiose lietuvių draugijose bei organizacijose. Jis už didelius LDS organizacijai nuopelnus buvo pakeltas į garbės narius. Velionis buvo labai uolus lietuviškų vienuolynų rėmėjas. Nebuvo tokio parengimo, kuriame jis nebūtų su didžiausiu

Bronius Bartkevičius

atsidavimu ir pasiaukojimu dirbęs tėvų pranciškonų, Jėzaus Nukryžiuotojo seselių, tėvų maironų įvairiuose parengimuose ir piknikuose. Jo buvo visur pilna kur tik buvo kokis nors renginys, vaidinimas, koncertas, vakarienė ir t.t.

A. a. Bronius labai nuoširdžiai lietuviams užpildydavo mokesčių pareiškimus ir suteikdavo įvairius teisinius patarimus. Brocktoniečiai labai liūdi netekę didelio veikėjo ir patarėjo.

A. a. Bronius Bartkevičius buvo gimęs Cambridge, Mass., bet mažas su savo tėveliais atvyko į Brocktoną, kuriame išgyveno 50 metų. 1931 baigė Brockton High School. Priklausė tos mokyklos dramos klubui. Taipgi jis yra vaidinęs įvairias roles lietuviškuose veikaluose. Jis labai mėgo sceną.

Baigęs High School, trejetą metų Bostono kolegijoje studijavo prekybinę teisę, padėdamas tėvui prie laivakarčių ir krautuvėje.

A. a. kun. Jonui Švagždžiui klebonaujant, pradėjęs naujos bažnyčios statymui fondą, a. a. Bronius buvo pakviestas to v. jaus generaliu vedėju ir pirmininku. Jo darbu ir rūpesčiu buvo surinkta keliolika tūkstančių dolerių.

Reta, kad čia gimęs ir augęs jaunuolis taip mylėtų savo lietuvišką kalbą ir lietuviškus papročius. Gaila ir labai gaila netekus tokio stambaus veikėjo, ir patrijoto. Lei gerasis Dievulis suteikia jam amžiną atilį.

Rap.

— Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje, nauji mokslo metai prasidės rugsėjo 4.

IŠ VISUR

— Lietuvos Fondo valdyba prašo visų narių, kurie pakeitė savo adresą, bet apie tai nepranešė Fondo valdybai, pranešti naują adresą, pažymint ir senąjį. Artėja LF narių metinis susirinkimas. Naujo adresą nepranešę negalės gauti pakvietimo ir susirinkimą. LF adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

— Worcesterio lietuvių šv. Kazimiero parapija, kur klebonauja kun. J. Jutt, padarė rinkliavą ir LK religinei šalpai surinko \$341.50. LKRS valdyba dėkoja dvasios vadovam ir parapičiam už nuoširdų lietuviškų religinių reikalų supratimą ir paramą.

— Studentų Ateitininkų vasaros stovykla prasideda rugp. 22 ir tęsis iki rugsėjo 2. Stovykla įvyks "Baltijos" stovyklavietėje, Laurentian kalnuose, netoli Montrealio. Stovyklos adresas: Baltija c/o Marcel Page, St. Donat cte Montcalm, Que., Canada. Tel. 819-424-5483.

— Santaros-Sviesos Federacijos suvažiavimas įvyks Tabor Farmoje, Sodus, Mich., rugsėjo 6-10. Visi Federacijos nariai, kurie numato suvažiavime dalyvauti, prašomi skubiai suvažiavimo rengimo komisijai pranešti tikslią atvykimo datą. Ne Federacijos nariai pakvietimų reikalais taip pat prašomi kreiptis į rengimo komisiją adresu: Dr. Zenonas Rekašius c/o Tabor Farm, Sodus, Michigan. — Santaros-Sviesos Federacijos Valdyba.

— L.S.S. ekskursija, vadovaujama M. Gailiūšytės, aplankiusi eilę Europos kraštų, rugpiūčio 14 sugrįžo į New Yorką.

— Lietuvos vyčių metiniame suvažiavime Daytono išrinkta nauja centro valdyba: dvasios vadas kun. V. Krisciūničius, pirm. A. Wesley-Vasiliauskas, I vicepirm. S. Vaitkus, II vicepirm. L. Paukšta, III vicepirm. L. Svelnis, sekr. M. Kober, išd. S. Sankal, finansų sekr. H. Zimmer, trustees E. Laurin ir L. Janonis.

— Prel. Leonardas J. Paznonskas, lietuvių kilmės kunigas iš Scranton, Pa., vyskupijos, einas JAV kariuomenės Vietnamo kapeliono pareigas, Pauliaus VI pakeltas į monsinjorus su popiežiaus namų prelatato titulu.

— Korp! Neo-Lithuania suvažiavimas įvyks rugsėjo 2-3 Rex Terrace, Elk Lake, Alden, Mich.

— Kennebunkporto, Maine, pranciškonų vasarvietės ar stovyklos reikalais rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine, 04046. Telef. (207) 967-2771.

IŠ LB CENTRO VALDYBOS VEIKLOS

Lietuvių Bendruomenės centro valdyba ragina visus tėvus, kad jie leistų vaikus į lietuviškas mokyklas.

JAV LB tarybos sesija bus rugsėjo 23-24 New Yorke. Sesijoje bus renkamas CV pirmininkas, tarybos prezidiumas, garbės teismas, kontrolės komisija. Vieta ir laiką parinko patys tarybos nariai korespondenciniu būdu. Sesiją kviečia kadenciją baigiančios tarybos prezidiumas, kurio pirmininku yra Vytautas Volertas.

Artimoje ateityje bus išsiuntinėta sugestijos, kaip atžymėti 1968 metus.

Centro valdyba prašo atsiųsti solidarumo įnašus, nes tai vienintelės pastovios pajamos, kuriomis remiasi centro valdybos veikla.

Literatūros vakaras ir koncertas

Į tėvų pranciškonų sodybą Kennebunkporte, Maine, vasarotai susirenka visa eilė kultūrininkų. Šie kartas nuo karto surengia kultūrinius vakarus. Vienas tokių vakarų buvo rugpiūčio 3 vienuolyno bibliotekoje. Programą pravedė Pr. Pauliukonis, supažindindamas dalyvius su rašytojais ir pianiste J. Rajauskaite.

Pirmiausia Ada Ustjanauskienė iš Hartfordo vaizdžiai perskaitė tėvo Leonardo Andriekaus eilėraštį apie kunigaikštystę Aldoną, Gedimino dukterį. Jonė Landsbergienė išpūdingai perskaitė anglišką vertimą Putino eilėraščio "Rūpintojėlis".

Algirdas Landsbergis skaitė ištrauką iš "Draugo" premijuoto romano "Kelionė" apie jaunuolių atsilankymą zoologijos sode, ir Nėlė Mazalaitė skaitė naujai parašytas dvi noveles.

Po literatūrinės dalies pianu paskambino žinoma virtuozė pianistė Julija Rajauskaitė keturis dalykus: Listo nokturną, Šopeno preliudą D minor, Debussy "Mėnesienojį" ir Listo legendą apie šv. Pranciškų, einantį per bangas.

Šis koncertas kaip tik įvyko šalios dienos vakarą. Vasarotojai, nuobodžią visą dieną, turėjo progos jaukiai praleisti vakarą. Koresp.

MARIJAI DIEVO MOTINAI PAGERBTI ŠVENTĖ

Marianapolyje, Thompson, Conn. sekmadienį, rugpiūčio 27 d.

PAMALDŲ TVARKA: 2:30 val. po piet šv. Mišias aukoja kun. Jonas Jutkevičius-Jutt, šv. Kazimiero parapijos klebonas, Worcester, Mass.; pamokslą sako prel. Vytautas Balčiūnas iš Romos. Pamaldų metu gieda šv. Kazimiero choras, vadovaujant muz. Ipolitui Nauragiui, Worcester, Mass.

Po Mišių ištatymas švč. Sakramento ir procesija su Sventiausiu į Marijos šventovę. Procesijos metu kalbamas Marijos garbei šv. rožančius.

Prie Marijos šventovės susikalbamas pasiaukojimo aktas švč. Marijos širdžiai. Palaiminimas švč. Sakramentu ir bendrai sugiedama Marija, Marija...

Nepilnai mėnesio laikotarpyje bus švenčiamos dvi brangios Marijos gerbėjams ir mylėtojams šventės: rugpiūčio 15 d. — Marijos į Dangu Paėmimo ir rugsėjo 8 d. — Marijos Gimimo. Kadangi šmet pasitaiko, kad minėtos šventės supuola švęsti šokiadieniais, tai nelengva būtų jas atskirai ir tinkamai atžymėti. Taigi, kad Marija nepasiliktų šių švenčių proga nepagerbta, Marianapolio Tėvai Marjonai ir Marijos mylėtojai pasirinko sekmadienį, rugpiūčio 27 d. į kurį nukelia iškilmingą Marijos pagerbimą minėtų švenčių ženkle.

Nuoširdžiai tai kviečia visus Marijos šventės rengėjai, kad skaitlingai suvažiuotų į Marianapolį iškilmingai pagerbti mūsų dangišką Motiną, pareikšti jai savo sūnišką meilę bei ištikimybę, ir pasiprašyti per jos galingą tarpininkavimą pas Dievą sau reikalingų malonių, pasauliui taiką, tėvynei Lietuvai laisvę.

Balyus Raugas, New Jersey LB Pietryčio apygardos pirmininkas, kalba susirinkime. Nuotr. V. Gruzdžio

Ligijos, Bieliukienės mirties metinių progą prie jos kapo giminės, artimieji ir L.M.K.F. valdybos narės.

NEW YORKO OPERETĖS MOTERŲ CHORO VEIKLA

Operetės choras, baigdamas sezoną, nori padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie jo darbo ir pasisekimo.

Dėkoju choro narėm, už nuosirdų pasižymėjimą lietuviškai dainai. Po sunkių dienos darbų skubėjom į repeticijas ir rengėmės savo metiniam koncertui, kuris buvo balandžio 15 Maspethe. Tas pasišventimas ir garantavo mūsų koncerto pasisekimą, nes visos buvom paklusnios mūsų choro vadovui muz. M. Cibui, kuris taip pat savo poilsį aukoja dainai ir mus moko.

Ypatinga padėka priklauso p. Bručams, White Horse sveitainės savininkams, kurie nemokamai leidžia naudotis sveitainės sale ir suteikia visokeriopą paramą, įvairiomis progomis pavaišina choristas.

Daug padėkų žodžių tariame Hartfordo, Conn., Aido chorui ir jo vadui muz. J. Petkaičiui, kad dalyvavo mūsų metiniame koncerte, taip pat, kad pakvietė Operetės chorą į Hartfordą ir ten taip nuosirdžiai priėmė.

Dėkojame dailiojo žodžio menininkei I. Veblaitienei už koncerto programos pravedimą ir eilėraščių deklamavimą, mūsų mielajam A. Mrozinskiui už akomponavimą metiniame koncerte.

Dėkojame pagelbininkėm: A. Seibienei, P. Jankauskaitei, V. Seibytei, vyrams, kurie buvo su mumis: J. Jankui, V. Labučiu, V. Kalyčiui, V. Butkiui ir Pileikai.

Dr. J. Stukui ir R. Keziui už garsinimą per radiją, spaudai — Darbininkui ir Draugui.

Dainininkėm už paaukotus loterijai fantus, už visą triušą, svečių priėmimą.

Su tuo mūsų darbas nesibaigia — norime gražiai pasirengti auksiniam jubiliejui, kuris bus 1969 m. Tikimės, kad prie choro prisidės ir gražiabalsių vyrų.

Baigdamas sezoną, choras iš-

rinko naują valdybą: pirmininkė O. Dailydytė, vicepirm. M. Zukauskienė, reikalų vedėja L. Gudeliene, sekretorė A. Katinienė, išdininkė A. Rozevičiūtė, valdybos narė B. Labutienė.

Rudenį, kai pradėsime naują sezoną, laukiame naujų dainininkų, ypač jaunimo.

Sis sezonas buvo baigtas M. Uknevičienės bute, kartu atsiveikinta su Monika Jonavičiūte, kuri rugpjūčio pradžioje išskrido atostogų pas savo tėvelius Brazilijon. Choro vadovas muz. Cibas tarė atsisveikinimo žodį, iškelta dovanėlė — lietuviška lėlė. Vakarais praleistas maloniai, padainuojant pasikalbant. Choristės dėkoja šeimininkei už šiltą priėmimą.

Iki pasimatymo naujame sezone.

L. Gudeliene, reikalų vedėja

Ar doleris vertas tik 50 centų?

O GAL 1.15 DOL.

Daug kalbama apie dolerio vertės kritimą nuo tų laikų, kai Brooklyne už nikeliją pirkom alaus šašotį. Reikia manyti, kad infliacijos įtakoje pinigai ir toliau slinks žemyn.

Tačiau bent laikinai atsirado rinka, kur už tam tikrus valiutos banknotus duodama po 1.10 dol. ir 1.12 dol. už kiekvieną dolerį.

Tai atsitiko, kai valdžia suvaržė sidabro rinką. Pirmą buvo galima laisvai keisti JAV valiutą į sidabrą. Nuo šių metų gegužės mėn. JAV centrinis išdas nutarė taupyti sidabrą. Jis parduodamas tik būtinam naudojimui. Tačiau kas turi banknotus, patymėtus "Silver Certificate", gali juos keisti į sidabrą iki 1968 liepos

1. Tokiu būdu teoretiškai už tokius banknotus, vieną sidabro trosos unciją (1.097 Oz.), galima pirkti už 1.29 ir parduoti laisvoje rinkoje už 1.50 dol. ar daugiau. Taip pat kurios firmos pradėjo supirkinėti tokius banknotus.

Taigi, kas turi pinigų kur paslėpę arba gauna prekyboje banknotų, tegu pažiūri, ar viršum paveikslu yra įrašyta "Silver Certificate" vietoje "Federal Reserve Note". Tokį banknotą atradus, jį galima iškeisti Lite po 1.10, arba su 10 procentų pelno, per vieną dieną.

Litas Investing Co., Inc., 96-01 114 St., Richmond Hill, N. Y. Tel. 441-6799.

CLEVELAND, OHIO

Cafarelli Opera Company rugsėjo 24 Clevelando Muzikos Institute rengia Aldonos Stempuzienės rečitalį. Ta proga rugpjūčio 6 operos vadovybė buvo sukvietusi lietuvius laikraštiniukus pobūvio, kuriame dalyvavo solistė Aldona Stempuzienė, operos direktorė Carmela Cafarelli, operos atstovas spaudai Frederick Gonda ir iš Bostono atvyko komp. Darius Lapinskas. Susitikimas su spauda įvyko Aldonos ir Juozo Stempuzių namuose. Atsilankė Dirvos vyr. red. Jonas Čiuberskis ir spaudos bendradarbiai — Vačys Rociūnas, Viktoras Mariūnas bei Aleksas Semeta. Svečiai buvo supažindinti su rečitalio programa, o iš magnetofono juostos buvo pagroti Donizetti, De Falla ir Lapinsko kūriniai, kuriuos solistė Aldona Stempuzienė atliko savo rečitalyje. Cafarelli Operos atstovas spaudai Frederic Gonda, buvęs Saliapino menedžeris, pastebėjo, kad Lapinsko kūryba yra dramatiška, kupina intelekto ir paliečianti gilų įspūdį. Operos atstovai taip pat pastebėjo, kad šis Lietuvių menininkų koncertas pasiekė labai plačiai visus Clevelando miesto sluoksnius.

Skautininkas - gilveliotas V. Jokubaitis, vyriausio amerikiečių skautų štabo pakviestas, pasaulinėje dvyliktoje skautų jamboree vadovavo vienam iš ketvirto distrikto vieneto. Skautininkas V. Jokubaitis per eilę metų energingai vadovavo Clevelando skautų Pilėnų tuntui, buvo lietuvių skautų jubiliejinės stovyklos komendantas ir eilės kitų stovyklų vadovas. Šioje pasaulinėje stovykloje skautininkas V. Jokubaitis turėjo progos susitikti su 15,000 skautų, suvažiavusių iš įvairių pasaulio kraštų.

V. Jokubaitis

PADEKA PUTNAMO SESERŲ RĖMĖJAM IR PADEJEJAM

Lietuvių susitarinimo šventė, įvykusioji liepos 30, Putnamo seserų sodyba dūzgėjo it bičių avilys. Ir tikrai, be tokio darnaus bendradarbiavimo, šventė nebūtų taip gerai pasisekusi. Net grūmojant lietaus debesis, atrodo, atpažino, kad čia būta nuosirdžių pastangų ir susilaikė to triušo nesušalpinęs.

Rytų pakraščio lietuvių susitarinimas buvo džiugus įvy-

kis, ir neišskaičiuojas gerų žmonių prisidėjimas jį dar labiau nušvietė draugiškumo ir pasidalinimo nuotaikomis. Seserys įvertina kiekvieną idėto laiko valandėlę, kiekvieną "greitosios" pagalbos mostą, kiekvieną nuosirdžių pasiūlymą padėti. Bendras rūpestis paskatino bendrą darbą, o dabar galima džiaugtis bendru pasisekimo džiaugsmu.

Jau šventei baigiantis dėkojome per garsiakalbį ir asmeniškai kiekvienam talkininkui, bendradarbiui ar aukotojui. Ir šiandien norėtusi visus vardais ir pavardėmis suminėti. Bet tai neįmanoma, nes būtų bent šimtas. Todėl visiems kartu ir kiekvienam atskirai spaudos keliu tariame tik vieną nuosirdį — Ačiū!

Kasdieninė maldoj prisime name visus, savo dalyvavimu, darbu ar auka mus šia proga parėmusius:

Nek. Prad. Marijos Seserys
Motina M. Aloyza,
Kongregacijos Vyresnioji

SPORTAS

5. A. lietuvių šachmatų pirmenybės rengiamos rugsėjo 16 ir 17 dr. Algirdo Nasvyčio namuose, 10823 Magnolia Rd., Cleveland, Ohio, 44106. Pirmenybės 5 ratų, šveicarų sistema, dalyvauja ŠALFASS registruoti šachmatininkai. Užsiregistruoti iki rugsėjo 6.

NAUJAUSI PRANCOZŲ IR ITALŲ MODELIAI.
Įvairūs kailinių ir kailių papuošalų pasirinkimas

Viskas gaminama mūsų dirbtuvėje. DIDELESI PASIRINKIMAS. URMO KAINOS. Parduodame didelioms kailinių krautuovėms. Prieš perkdami — įsitikinkite. Patogios mokėjimo sąlygos. Perteisome kailinius ir kitus siuvinius į naujus modelius.

Alex Dimants Fur Co.
150 W. 28 St., New York, N.Y.
Patalpa No. 501.
Tel. CH 2-1079 — CH 2-0535
Atidaryta darbo dienomis 8-6; šeštadieniais 8-3. Liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais — uždaryta.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

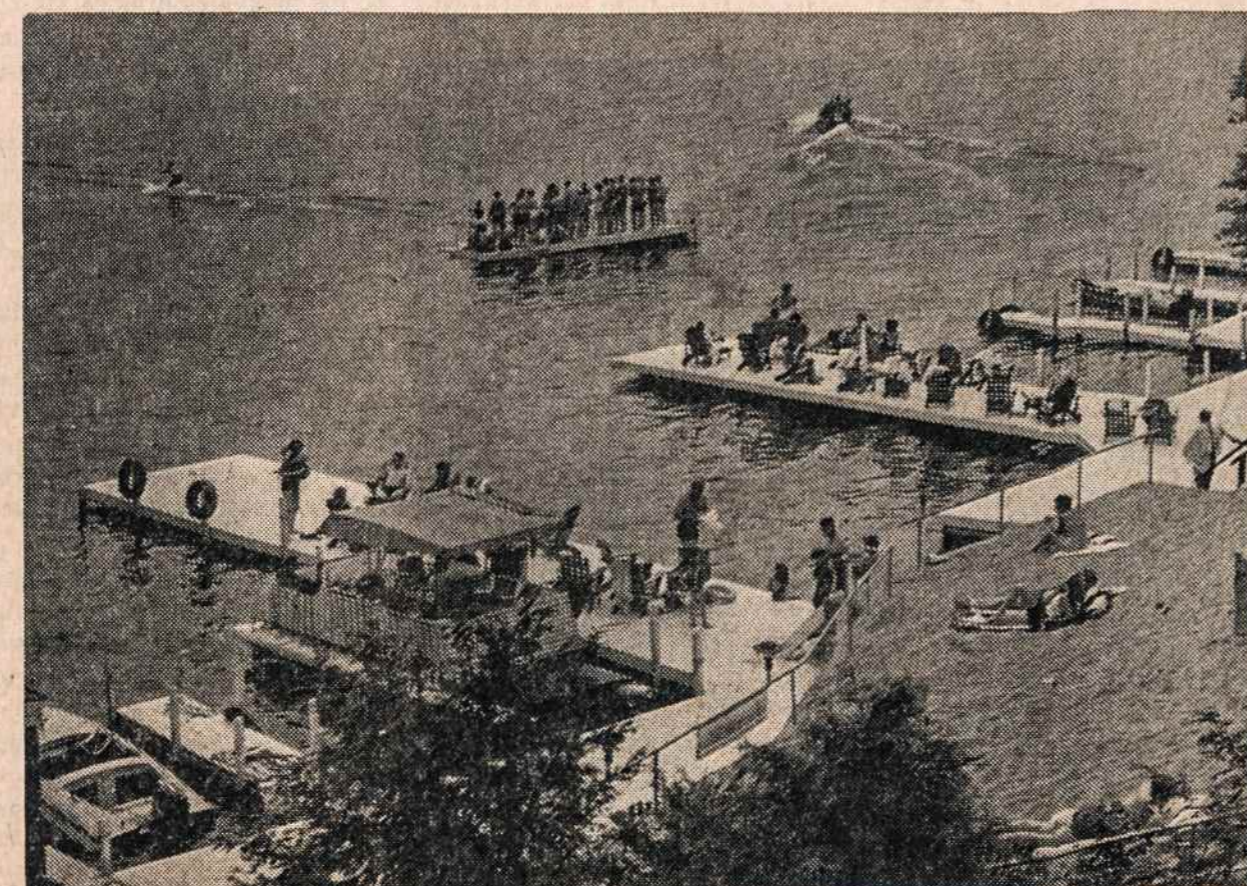
AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuovėse geriausios dešros
Kelionėi ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85-86 gatvių)
Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Franklin Square, L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

Lake George, N.Y. Prie šio ežero yra graži lietuvių šilvynų BLUE WATER vasarvietė. Puikios sąlygos praleisti atostogas. Patogu pailsėti vykstant į Montre allio parodą. Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7myl. į šiaurę. Dėl informacijų kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. Tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. Maželio

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Povilas Tautvaišas laimėjo ketvirtąjį Wamsley taurės turnyrą, Chicagoje ir prisivijo pirmavusį dr. Martinowsky. Wamsley taurės varžybos susideda iš 6 turnyrų, rengiamų kas du mėnesius. Kas surinks daugiausia taškų iš visų 6 turnyrų bus šios taurės nugalėtojas.

Tautvaišas rugpjūčio turnyre įveikė meistrą Pundy, pavojingą ekspertą Pehnečą ir dar du varžovu, o paskutiniame rate, po 6 valandų kovos, baigė lygiomis su dr. Martowsky, nors ir turėjo pestininką viršaus. Turnyras baigėsi Tautvaišo pergale, išvesta pagal penytų taškų vertę. 1-2. Tautvaišas ir Tenant po 4½ tš., 3-4. Pundy ir dr. Martynowsky po 4 tš. Dalyvavęs šiame turnyre Kazys Ramas tesurinko 2 tš.

Dabartinis stovis Wamsley taurės varžybų yra toks: dr. Martinowsky ir Povilas Tautvaišas po 16½ tš., kiti tolokai atsilikę. Viską lems likę spalio ir gruodžio mėn. turnyrai. Chess Life, rugpjūčio nr. daug rašo apie antrąjį Wamsley taurės turnyrą, laimėtą Illinois čempionu R. Verberio. Dalis to turnyro buvo rodoma per TV. Tautvaišas priėmęs kvietimą į Chicago Chess Club vadovybę (Board of Directors).

Iš U.S. Amateur open p-bių lentelės (222 dalyviai!) matosi, jog dr. A. L. Nasvytis, Ohio, pelnijo gerą taškų skaičių, būtent 4½-2½. Kitą lentelę (Western Open) įvardintas S. Makutėnas su 4½-3½ tš.

JAV komanda, dalyvavusi pasaulinėse studentų p-bėse, Čekoslovakijoje: Zuckerman, Brooklyn; Verber, Chicago; L. Gilden, Md.; L. Kaufman, Md.; W. Martis, Wis. ir A. Soltis, N.Y. laimėjo antrą vietą. 1. Sovietų S. 24 tš., 2. JAV — 22, 3. Anglija 21, 4-6. Čekoslovakija, Rumunija ir R. Vokietija po 19½. Viso 19 varžovų.

Bobby Fischer, JAV didmeistris, pradėjo nekaip tarp. turnyrą Skopje, Jugoslavijoje. Pralaimėjo Gelerui ir lygiomis su jugoslavai. Po 4 ratų pirmavo Geler, Sov. 3½, Cholmov ir Matulović po 3, Fischer 2½ tš. Viso 18 dalyvių.

Lietuvos komanda, Tautų spartakiadoje, Maskvoje, kovodama paskutinėje grupėje dėl 13-17 vietų, laimėjo pirmą vietą, priešaky Moldavijos ir kt. Taigi baigė XIII v., kaip ir praeitą spartakiadoje; pažangos nesimato.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

Vytautas Alseika, žurnalistas, šiuo metu sustojęs New York'e, lankėsi Darbininko redakcijoje. Jis nuo rugsėjo 1 pereina dirbti į Draugo dienraštį Chicagoje. Redaguos pirmą puslapį — politines žinias. Ilgametis to puslapio redaktorius kun. K. Baras iš darbo pasitraukia.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Draugijos suvažiavimas vyksta rugsėjo 2-3 Clevelande. New York'o gydytojai organizuojasi aktyviai dalyvauti.

Leonardas Valiukas, iš Los Angeles, Calif., Rezoliucijom Renti Komiteto pirmininkas, dalyvavęs Lietuvos Vyčių seime Daytone, Ohio, buvo atvykęs į New York'ą įvairiais organizaciniais reikalais. Jis lankėsi Darbininko redakcijoje, papasakojo apie savo veiklą. Šiuo metu jis yra ir "I Laisvė" žurnalo redaktorius. Žurnalas spausdinamas pranciškonų spaustuveje Brooklyne. Iš New York L. Valiukas išvyko į Hartfordą, vėliau į Philadelphia, Chicago ir Los Angeles.

L. B. N. Y. apygardos valdybos posėdis įvyko rugpiūčio 7, R. ir A. Sidlauskų namuose. New York'o apygarda globos penktos tarybos pirmą sesiją, kuri įvyks Statler Hilton viešbuty rugsėjo 23-24. Posėdyje buvo aptarti šios sesijos globos planai. Rugsėjo 23, šeštadienį, numatoma suruošti banketą su menine programa vienoje paties viešbučio salėje.

A. a. gen. konsului Vytautui Stašinskiui mirus, N. Y. apygardos valdyba nutarė vienoj vaikino paaugulį \$100.00 Lietuvos Fondui jo vardu.

Artėjant jaunimo šventei, kuri įvyks rugsėjo 9 Sunken Meadows parke, LB NY apygardos valdyba paskyrė \$50.00 vaikų vaišėm ir dovanėlėm konkursų laimėtojam.

A + A
IZABELĖ MISIŪNIENĖ

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Jau metai praėjo kai negailėstinga mirtis pasisavino mylimą žmoną-motina Izabelę Misiūnienę.

Pereitais metais rugpiūčio 18 man gyvenimas liko beprasmiškas. Vienatvės buitis slėgia krūtine. Vaizduotėje kartojasi jos šviesi ir maloni praeitis. Dažnai akis vilgo gailėsčio ašaras.

Išėkis, mylimoji Izabele, mes Tavęs neužmiršime. Širdyse turėsime, kol gyvi būsime. Su gailėsčiu Tavo kapą dažnai lankysime.

Už a. a. Izabelės Misiūnienės vėlę gedulingos mišios bus aukojamos rugpiūčio 18 d. 9 val. Angelių Karalienės bažnyčioje, Brooklyne.

Nuliūde

Juozas Misiūnas, vyras
sūnus Raimondas
marti Julija
Richmond Hill, N. Y.

Dail. Vaclovo Rato kūrinių paroda numatoma surengti N. Y. šių metų rudenį. Dailininkas yra grafikas, gyvena Australijoje. Šiuo metu New York'e pas tėtį vieši jo duktė Ramona Rataitė, balerina, kuri ir rūpinasi tėvo paroda.

Antanas ir Marijona Kober (Kabaskinskai) su dukra Nancy, iš Port Washington, L.I., dalyvavo Lietuvos vyčių seime Daytone, Ohio. M. Kober buvo išrinkta į valdybą sekretore, o dukra Nancy buvo išrinkta prezidiumo sekretore. Kober šeima su M. Rusiene ir p. Kizniene atostogauja tėvų pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte.

Juozas Tininis

Juozas Tininis, iš Los Angeles, Calif., buvo atvykęs į New York'ą ir sustojęs pas dr. V. Paprockus. Jis lankėsi Darbininko redakcijoje ir papasakojo apie gyvenimą Los Angeles. Jis yra filologas, senųjų graikų ir lotynų kalbų specialistas, šiuo metu dėsto lietuvių kalbą Los Angeles universitete, taip pat yra ir "Lietuvių Dienų" redakcijos narys. Iš New York'o išvyko į Montreallį aplankyti pasaulinės parodos.

Ieškoma darbo sargui, galinčiam dirbti prie apartmentų. Žiną prašomi paskambinti EV 7-3830.

East New York'e išnuomojami 5 kambariai su baldais. Gali būti ir be baldų. Telef. AP-7-5377.

Ridgewode išnuomojami 1 arba 3 kambariai su baldais arba be jų. Centralinis šildymas. Siltas vanduo, šviesa, gasas, virtuvė ir kiti patogumai. Arti autobusų ir Canarsie linijos DeKalb stotis. Arti paštas, parkas, krautuvės. Ramus rajonas. 20 minučių iki New York'o. Kaina 35-50 dol. mėnesiui. Rašyti: V. Geibavičius, 73 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y. 11237. Telef. EV 6-0923. Skambinti nuo 6-7 val. vak.

Ieškoma moteris, kuri galėtų apsiųgti Bayside, Queens, seimoje, kur galėtų prižiūrėti senutę. Informacijai skambinti vakarais po 7 val. tel. BA 4-0104.

Primenu mūsų draugams, kad rugpiūčio 20 d. sueina jau 8 metai kai mirė mano mieloji žmona

a.a. LEONĖ LUKAŠEVIČIENĖ

Ši sukaktis ypač skaudu tuo, kad šiomet sueina lygiai tiek pat metų nuo jos mirties, kiek metų mes gyvenom mūsų bendru saulėtą gyvenimu.

Prašau mūsų prietelius prisiminti Leonę maldoje. Gedulingos Mišios bus T. Pranciškonų vienuolyne, Brooklyne, šeštadienį rugpiūčio 19 dieną 9 val.

Expo 67 Darbininko organizuojama ekskursija įvyks rugsėjo 1-4. Autobusas su patarimais vietoje bei nakvyne asmeniui 52 dol. (N.J. — 56 dol.) Su privačiu kambariu — 60 dol. Užsiregistravę iki rugpiūčio 25 d. prisiunčia užstatą 10 dol. asmeniui. Autobusas sustos prie liet. bažnyčių Elizabeth ir Kearny, N.J., rugsėjo 1 d. 4 val. popiet, prie pranciškonų vienuolyno Brooklyne — 5 val. popiet. Prašoma nesivėlinėti ir vežtis kuo mažiau daiktų. Išidėti pilietybės dokumentus. Dėl informacijų kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. Tel. GL 2-2923, vakarais GL 5-7068 arba pas M. Šalinskiene VI 7-4499.

Prel. J. Balkūnas, Jungtinio Finansų Komiteto pirmininkas, vykdydamas komiteto nutarimą, išsiuntinėjo eilei dailininkų laiškus, prašydamas paaukoti paveikslą loterijai, kuri bus kitais metais Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo metu. Iš loterijos norima sudaryti lėšų, kad būtų galima kuo efektyviau paminėti Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktį. Dailininkų pranešimo laukiamą iki rugsėjo 1, nes ruošiamasi spausdinti laimėjimų bilietus, kur bus pažymėta ir paveikslus aukojusių pavardės. Paaukottus paveikslus reikės įteikti tik kitais metais prieš pat seimą, kur numatoma ir suaukoti paveikslų parodą. Pasižadėjimus aukoti paveikslą dailininkai prašomi siųsti adresu: United Lithuanian Finance Committee, 29 West 57 Street, New York, N.Y., 10019 (dp)

Dailininkams buvo paskelbtas konkursas nupiešti 4 dalykėlius kitų metų Lietuvių Bendruomenės seimui. Konkursą paskelbė Jungtinis Finansų Komitetas. Piesinius reikia įteikti iki rugsėjo 1 d.

PADEKA

Maloniai dėkome visiem pikniko dalyviams, atsilankiusiems ir prisidėjusiems prie Lietuvos atsiminimų radijo ir Darbininko išlaikymo. Ypač dėkome prisidėjusiems darbu ir dovanom: Bronėi Venskienei, Onai Skurvidienei, Jadvygai Vyšnienėi, Jadvygai Wanat, Edvardui Herbert- Arbačiauskui, talkinant gauti gražią vietą piknikui. Petriui Lisauskui už autobuso suorganizavimą bei Marytei Šalinskienei už prisidėjimą ir S. G. Market už dovanas loterijai. Rengėjai Jokūbas J. Stukas ir T. Petras Baniūnas, O.F.M.

"Lietuva Brangi" nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje chorų ir solistų įdainuota: Lietuva brangi, Per šilėlių joga, Senas jūrininkas, Apynėli žaliasai, Nemunas, Žibuoklė, Tu prisimink, O tu Joneli, Daina apie Klaipėdą, Lietuviška polka ir Lietus lynojo. Išleista Kanadoje. Kaina 5 dol., persiuntimas 50 c. Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Išnuomojamas didelis kambarys ir virtuvė. Galima su baldais arba be jų. Pageidaujama dirbanti moteris. Skambinti VI 6-1119.

Išnuomojami 2 kambariai su baldais ir atskiru įėjimu, prie gero susisiekimo, East New York'e. Pageidaujamas vyras. Skambinti MI 7-3796.

METINĖ MALDININKŲ KELIONĖ

Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė yra nutarusi kiekvienais metais ruošti maldininkų kelionę į Šiluvos koplyčią Washingtono šventovėje sekmadienį po Šiluvos šventės (t. y. po rugs. 8). Šiais metais maldininkų kelionė ruošiamą rugsėjo 10. Maldininkam mišios Šiluvos koplyčioje bus laikomos 3 val. popiet. Visos parapijos Amerikoje yra raginamos ruošti ekskursijas tą dieną į Washingtoną. Vietoje visais reikalais rūpinasi kun. Kazimieras Pūgevičius. Kunigų Vienybės Centro Valdyba.

Janina Liustikaitė

Janina Liustikaitė, iš Toronto, atostogaudama buvo sustojusi New York'e. Lankėsi Darbininko redakcijoje. Ji yra solistė, dainuoja ne tik lietuviams, bet ir kitų tautų koncertuose. Sustojus buvo pas savo draugę Albiną Uknevičiūtę Woodhaven.

Ona Bačauskaitė-Zukienė mirė liepos 29 8 val. ryto tėvų pranciškonų vienuolyno koplyčioje, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y.

L.S.S. Atlanto rajono 1967 rajoninei "Vyties" stovyklai įrengti L.B. Worcesterio apylinkėse paskyrė \$50.00, ir L. M. F. New Yorko Klubas \$25.00. Šiom organizacijom už taip reikalingą paramą tariame nuoširdų skautišką acū! Stovyklos "Vytis" vadovybė.

Bostono Dramos Sambūris spalio 8 atvyks į New York'ą ir Darbininko metiniame rengime suvaidins Petro Vaičiūno 5 veisimų komediją "Nuodėmingas angelas". Režisuoja Aleksandra Gustaitienė.

MASPETHO ŽINIOS

Antanas Visminas išvyko aplankyti sūnais Kazimieru, girininku, kuris gyvena Oregono valstybėje.

Elena Petkiūtė rugsėjo 2 susiruokia su Jonu Hettrich.

Daiva Audėnaitė rugsėjo 9 susituokia su Sigitu Banaičiu.

Klebonas išsiuntinėjo laiškus parapiečiam apie naujus liturgijos patvarkymus. Laiške prašė, kad bus įvesta daugiau lietuviško giedojimo.

NEWARK, N.J.

Svč. Trejybės parapijos metinis piknikas įvyksta sekmadienį, rugpiūčio 20 Lietuvių Laisvės Parke, 340 Mitchell Ave., Linden, N.J.

Pikniko pradžia 1 v. popiet. Nuo 4 val. gros Gutauskų lietuviškas orkestras. Veiks baras ir užkandinė. Taip pat bus ir įvairių laimėjimų. Parapiečiai, draugai ir kaimynai iš arti ir toli kviečiami piknike dalyvauti ir paremti parapijos reikalus. Pelnas skiriamas senom parapijos skolom mokėti.

Parapijos kunigai ir komitetas

Julija Kulbiene, iš Cicero, Ill., su sūnumi, prof. dr. Tėv. Augustinu Kulbiu, O.S.M., iš Hillside, Ill., lankėsi Darbininko redakcijoje.

Atlanto rajono skautų sporto šventė

Birželio 24-25 Maironio parke, Shrewsbury, Mass. (prie Worcester) įvyko skautų, skautų ir vilkiukų sporto šventė.

Dalyvavo virš 100 sportininkų iš Elizabeth, N. J., New Yorko, Hartfordo, Bostono, Brocktono, Providence. Buvo daug ir šiaip svečių, kurie praleido savaitgalį su jaunimu.

Savo labai puikiame parke šią šventę rengia kiekvienais metais Worcesterio Nevėžio tunto skautai, vadovaujami v. s. Petro Molio. Jam talkininkavo vadovės, vadovai, tėveliai.

Atidaryme visus sveikino vietos tuntininkas v. s. Molis, tėvų kom. pirm. J. Palubinskas, Maironio parko vicepirm.

Lietuvių jaunimo išvyka (piknikas), rengiama L.B. N.Y. apygardos valdybos ir jaunimo organizacijų, įvyks ne rugpiūčio 26, kaip anksčiau buvo skelbta, bet rugsėjo 9, šeštadienį, 11-5 val. Sunken Meadows State Parke, L.I., N.Y. Programoj dainos, žaidimai, sportinės varžybos. Geriausiai pasirodžiusiems bus įteiktos dovanėlės. Visas jaunimas (nuo jauniausio iki 17 m.) bus pavaišintas, bet tėvai prašomi atsivežti savus užkandžius. Neturintiem susisiekimo priemonių, jos bus parūpintos. Tuo reikalu skambinti Z. Dičpinigaičiui 277-6965. L. B. New York'o apygardos valdyba apmoka visas susidariusias išlaidas ir ragina visus tėvus leisti jaunimui (nežiūrint kokios organizacijos priklausos ar visai nepriklausos) plačiau susipažinti ir pabendrauti prieš naują mokslo metų pradžią. Laukiam visų jaunuolių iš New York'o ir apylinkių. Panašią išvyką būtų galima padaryti metinė — tradicine lietuvių jaunimo švente. — Rengėjai.

Lietuvių jaunimo išvyka (piknikas), rengiama L.B. N.Y. apygardos valdybos ir jaunimo organizacijų, įvyks ne rugpiūčio 26, kaip anksčiau buvo skelbta, bet rugsėjo 9, šeštadienį, 11-5 val. Sunken Meadows State Parke, L.I., N.Y. Programoj dainos, žaidimai, sportinės varžybos. Geriausiai pasirodžiusiems bus įteiktos dovanėlės. Visas jaunimas (nuo jauniausio iki 17 m.) bus pavaišintas, bet tėvai prašomi atsivežti savus užkandžius. Neturintiem susisiekimo priemonių, jos bus parūpintos. Tuo reikalu skambinti Z. Dičpinigaičiui 277-6965. L. B. New York'o apygardos valdyba apmoka visas susidariusias išlaidas ir ragina visus tėvus leisti jaunimui (nežiūrint kokios organizacijos priklausos ar visai nepriklausos) plačiau susipažinti ir pabendrauti prieš naują mokslo metų pradžią. Laukiam visų jaunuolių iš New York'o ir apylinkių. Panašią išvyką būtų galima padaryti metinė — tradicine lietuvių jaunimo švente. — Rengėjai.

Prenumeratori, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

EXPO 67 Montrealyje 15 min. nuo Expo privačiai išnuomojami dideli, patogūs kambariai su virtuve. Grupėm ir pavieniui. Vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie didelio gražaus ežero. Užsisakyti iš anksto. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal, Que. Canada. Telef. 366-8528.

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

Ką tik išleistas naujas lietuviškų dainų rinkinys "SU DAINA". Iki šiol buvusios panašių rinkinių laidos išsibaigusios ar sunkiai berandamos. Naujas rinkinys kišeninio formato, 351 psl., atspausdintas ant gero popieriaus. Dainas surinko Gražina Simukonienė. Rinkinyje yra 392 populiaros lietuviškos dainos. Platus stovyklose dainuojamų dainų skyrius. Rinkinio kaina 2 dol. Šį naują, patrauklų ir naudingą lietuviškų dainų rinkinį galima įsigyti pas autorę, knygu platintojus ir Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BOSTONO ŽINIOS

Šv. Petro parapija išsiuntinė visiem Bostono lietuviams parapijos savaitinių aukų vokelius ateinantiam metam. Daugelis parapiečių jau sugrąžino jiems išdalintus informacijos lapus, bet dar kiti jų negrąžino. Parapijos klebonas prašo šiuos lapus sugrąžinti, nes svarbu patikrinti adresus.

Bostono Zalgirio tunto skautai rugpiūčio 12 užbaigė savaitės stovyklą, kuri buvo surošta amerikiečių stovyklavietėje prie Adams ežero, New Hampshire. Vadovavo s. Saulaitis, S.J. Su bostoniečiais kartu stovyklavo ir Brocktono skautai.

Tėvai marijonai Thompson, Conn., rugpiūčio 27 ruošia Marijos šventę. Pradedama mišiomis 2:30 v.p.p. Po mišių procesija į Marijos šventovę, kuri yra įrengta vienuolyno sodyboje. Bostoniečiai šioje šventėje žada gausiai dalyvauti ir net ruošiamasi sudaryti specialų autobusą.

Lietuvius inžinierius R. Beder, dirbąs Revera cukraus valymo ir pakavimo fabrike, šv. Petro parapijos vedamiem Blitz parengimam iš savo darbovietės parūpino gražią dovaną — 2000 krepšelių cukraus. Šis cukrus bus vartojamas Blitz parengimų metu, kai dalyviai yra vaišinami kava.

Whist parengimai pradedami rugsėjo 9. Jie ir šiais metais vyks šeštadienį vakarais nuo 7:30 v.v. parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės. Juos rengia moters.

Registracija į šv. Petro parapijos mokyklos pirmąjį skyrių ir į vaikų darželį pradės rugpiūčio 28 ir vyks iki rugsėjo 1. Kandidatai registruojami seselijų vienuolyne 488 E. 7-ta gatvė nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet.

Šv. Petro parapijos CYO orkestro dalyviai rugpiūčio 5 grįžo iš ekskursijos po Kanadą. Ekskursantai kelionėje išbuvo 10 dienų ir per tą laiką aplankė įžymias vietas Montrealyje ir apylinkėse. Dalyvavo 50 asmenų. Ekskursijai vadovavo kun. J. Svirskas.

Trapistas kun. Balkauskas birželio pabaigoje grįžo po dviejų metų studijų Romoje ir kelias savaites apistojo pas savo mamą So. Bostone, kur pagelbėjo šv. Petro parapijoje. Užbaigęs studijas, įsigijo teologijos licenciatą laipsnį. Užbaigęs atostogas, liepos 30 išvyko atgal į trapistų vienuolyną Spencer, Mass.

Benediktinės seselės, įsikūrusios Bedford, N. H., rugpiūčio 20 ruošia metinį pikniką savo vienuolyno sodyboje nuo 12 val. iki 8 val. vak.

PLAUKŲ PAŠALINIMAS

Specialistai — įsikūrę jau 20 metų. Rekomenduojama žymūs odos daktarai ir ligoninės. 41 Winter Street — 7 aukštas, Boston, Mass.; Tel. 426-1340 Miss O'Sullivan

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

Alfred W. Archibald, President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$125,000,000.

Current dividend 4 3/4% on all accounts.

Dabar moka 4 3/4% už visų rūšių taupomus pinigus.